Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

MỖI SỐ 0 $ 03

HÃY DÙNG SỮA HIỆU

Năm thứ nhì — N° 476

ĐUỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Chủ-nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO-QUÁN: 72, Legrandière — Dây nói số 696 ■■■ TÒA-SOẠN: 1 & 7, Rue de Reims — Dây nói số 556

Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

Mercredi 25 Novembre 1931

HỒI 9 GIỜ SỚM MAI NẦY

ĐẠI HỘI-ĐỒNG ĐÃ NHÓM

Hồi 9 giờ sáng nầy, Đại Hội-đồng Kinh-tế Lý-tài Đông-dương đã khởi nhóm lần thứ nhứt ở Saigon, tại phòng Thương-mãi.

Quang-cảnh phòng Thương-mãi sáng nay thật là nghiêm-túc. Có nhiều lính canh-giữ trật-tự. Trước 9 giờ, công-chúng kéo nhau vào coi; trong phòng hội có để nhiều ghế ngồi cho người dự-thính. Sáng nay, số người dự-thính được chừng 300 người.

Trong cái phòng tiếp khách rộng lớn: ở giữa chưng dọn bàn hội, cây, kiểng xanh um, cờ treo rực rỡ, các nghị-viên Pháp và Nam đều hội lại đó. Lệ thường, lễ khai hội làm ra vẻ long trọng lắm, viên chức các sở đều đủ mặt, báo-giới Tây, Nam đồng đến dự, các đại-biểu Nam-kỳ đều đến dự-thính.

M. Nguyễn-văn Sâm

Đúng 9 giờ, ông Đốc-tơ Yersin là ông nghị-viên lớn tuổi hơn hết hiệp với ông Nguyễn-v Sâm là nghị-viên nhỏ tuổi hơn hết, hai ông khai hội. Bắt đầu, thơ-ký Đại Hội-đồng theo sổ, ghi tên các ông nghị có mặt.

Nam-kỳ có MM. Mathieu, Labaste, de Lachevrotière, Lacaze-Orsini, Philip Guyonnet, Ganay, Foray, Bùi-quang-Chiêu, Nguyễn-phan-Long; Lê-quang-Liêm dit Bảy, Ng-văn-Sâm, Trương-văn-Bền, Đỗ-quang-Trữ, Nguyễn-thành-Liêm, Ng-văn-Hải.

Bắc-kỳ có ông Lapicque, Birot, Aumont, Verrond, Breton, Le Roy des Barres, Benhard, Varenne, Nguyễn-văn-Vĩnh, Phạm-Quỳnh, Ngô-tiến-Cảnh, Nguyễn-kim-Lân, Lê-văn-Phúc, Nguyễn-hữu-Tiệp.

Trung-kỳ có quý ông de Villeroy, Génaud, Gallois, Cuenin, Yersin, Phạm-văn-Quảng, Đinh-đoàn-Sắc, Huỳnh-văn-Ngô.

Cao-mên, có quý ông Champeix, Balnleig, Marinetti, Lambert, Chan Nak, Téasan, Toutch, l'Okna, Krouch.

Lào có MM. Claude, Troude, Thao Boun Lit Thit phao.

Còn giờ 20, quan Toàn-quyền Pasquier ngồi xe hơi trước, sau có quan Nam-kỳ theo hầu đến phòng Thương mãi, để khai Hội-đồng. Khi ngài tới nơi, có phái viên của Đại Hội-đồng ra đón tiếp. Quan Toàn quyền lên diễn-đàn ngồi giữa bên hữu có ông Yersin bên tả có ông Nguyễn-văn-Sâm ngồi.

Ngài bắt đầu đọc bài diễn-văn kể các việc đã làm và những việc sẽ làm của ngài. Bài diễn-văn dài báo cần lên khuôn cho hợp giờ, nên mai báo nầy sẽ lược dịch những đoạn nào cốt-yếu.

Đọc xong bài diễn văn đã quá 12 giờ, chiều lại mới cử bàn Trị-sự của Hội-Đồng.

Tập Việt-nam Dân-nguyện

XVIII

Người Việt-nam chúng tôi nên có nghị-viên thay mặt ở Hạ-nghị-viện là phải

Nhơn vì trong Hạ-nghị-viện, có thuộc-địa được cử người thay mặt trong đó, nên chi những dân sanh trưởng ở Martinique, ở 5 ngoại vi 5 Ấn-độ, bấy lâu đều được quyền cử người của họ làm Thứ-dân nghị viên (*député*) qua bên thượng-quốc thay mặt cho họ ở Hạ-nghị-viện vậy thì có điều tổn hại gì mà người Việt Nam chúng tôi không có nghị-viên để binh vực quyền lợi của chúng tôi ở bên Trung-ương chánh phủ?

Những quyền lợi ấy của chúng tôi chẳng phải là quyền-lợi của cả một xứ cần phải binh-vực hay sao?

Nếu như cái tương lai của nước Nam có chỗ liên-lạc với tương-lai của nước Pháp không thể rời rã ra đặng, vậy thì tại sao lại có cách bận bịu như thế, làm cho dân tộc chúng tôi đông người biết bao, và đã bày tỏ ra nhiều cái chứng có rõ ràng trung thành với nước Pháp, thế mà lại không cho chúng tôi có quyền thay mặt bàn bạc ở giữa Quốc-hội nước Pháp là tại sao vậy?

Về phương-diện các công-việc trong xứ, bấy lâu người ta cứ thường tỏ ý lo sợ rằng nếu như cho người Việt nam và dân Tây nhiều thì trong các nghị-hội ở đây về mặt chánh trị, sẽ bị phần-tử người Việt-nam lấn lướt người Pháp, mà lợi quyền của số ít người Pháp ở thuộc-địa, e khó binh-vực được cho bền bỉ chăng. Cái chỗ lo sợ thế ấy, thật là mơ màng quá, xứ nầy ở dưới cái chế độ chỉ dụ nay vầy mai khác (*régime des decrets*) nhà cầm quyền thay đổi lúc nào chẳng được; và lại những quyền lập-pháp và hành-chánh (*pouvoirs législatif et exécutif*) đều giữ chặt ở trong tay cả: nhà nước cai-trị rất có thế-lực, và nắm những cái độc-quyền của mình rất là kỹ lưỡng, như thế thì có lo gì là phần-tử Việt-nam lấn lướt được phần tử Pháp đâu.

Không lo là bởi lúc nào nhà nước cần can thiệp vào mỗi việc tặng thi hành các cái quyền bảo-hộ của mình và điều hòa những cái khuynh-hướng tư-nhơn cho hợp với quyền lợi công cọng, thì lúc ấy nhà nước vẫn được tự do can thiệp vào, có ai cản-trở đặng mà lo.

Xin coi qua

■■■

TRƯƠNG 2: Việc vặt ở Saigon, Cholon, Lục-tỉnh, Trung-kỳ, Bắc-kỳ.

TRƯƠNG 3 4: Hoặc một bài khảo cứu hay, hoặc một sự tích lạ.

TRƯƠNG 5: Thể thao và tin tức Thế giới.

TRƯƠNG 6: Tiểu thuyết và nhiều tin tức khác.

■■■

Đuốc Nhà-Nam trương nào cũng có chuyện, có tin, có bài đáng đọc cả.

Chuyện thị-phi..

Khật khùng như vậy cũng nên

Độc-giả đã thấy tin đăng ở báo nầy hôm qua, có người Ấn-độ ở Luân-đôn phá lầu đài của mình đi, làm nhà tranh vách đất để tiếp rước thánh Gandhi.

Cái người làm sao mà phá lầu đài đi để làm chỗ tiếp khách, phá sa-lông đi để làm chỗ nuôi dê, tốn hao tiền bạc, uổng phí công trình, mà cũng cứ làm đại đi cho được.

Phải chi người ta qua đó, ở đâu ở tiếp đó, thì mình có làm vậy cũng nên.

Phải chi chỗ đó không có chỗ dựng một cái chòi vách đất mái tranh, thì mình có làm vậy cũng đúng.

Đây nầy người ta ở là ở tạm, thì mình phá nhà làm chi cho hao cần, đất cất nhà cho người ấy ở thiếu gì thì mình phá nhà làm gì cho tốn công.

Thật là dại! Không dại cũng là thằng khật khùng.

Đứng về mặt khôn lanh của người mình đối với cử chỉ lạ lùng của anh Ấn phá nhà lầu để tiếp thánh Gandhi đó, chắc sao cũng có người cho anh ta là điên dại khật khùng!

Nhưng than ôi! biết đâu cái cử chỉ khật khùng đó chính là cái cử chỉ của hạng người hào hiệp vĩ đại ở đời nầy.

Khật khùng như ông ta cũng nên khật khùng, thiệt Nam-chúc rất lấy làm yêu quí con người khật khùng đó quá.

Nếu cái anh đó mà cũng làm mặt khôn lanh như người ở xứ ta, thì trên hình thành đô sẽ Luân-đôn kia làm sao rõ được cái lòng sùng bái của người Ấn-độ đối với bực vĩ-nhơn của nước nhà họ.

Người nước ta đối với việc nghĩa, đối với người tốt, phần nhiều bao giờ trong tay cũng nắm sẵng cái bàn toán con buôn.

Nói vậy, không phải Nam-chúc có ý xỏ-xiên kiếm ngạo, mắng nhiếc ai đâu, có điều sự thiệt làm sao, Nam-chúc nói ra làm vậy đó.

Ta há không thấy có người bỏ nhà... . . . . từ trẻ tới già, thế mà rốt cuộc lại . . . . sống trong trời hiu quạnh, thiếu thốn đó sao?

Ta há không thấy có người . . . . không thiết vinh hoa, cam bề cực khổ, thế mà rốt cuộc lại . . .

. . . . sống trong cái cảnh đau đớn buồn rầu đó sao?

Ta há không thấy có người ra công . . . . chịu dờ mưa nắng, thế mà rốt cuộc lại.

. . . . nào ai bạn tác, nào ai chuyện trò đó mà?

Than ôi! há biết lâu xanh nước sông vẫn thế, người tiền hổ tục, nhơn vật khác nhau . . . .

. . . . nói ta tự dìa ta giữ cái tính cách con buôn đó sao?

Đừng mong làm gì có được cái hạng người khật khùng phá nhà để tiếp khách, phá sa lông để nuôi dê, chỉ một . . . . . . người đâu ở, tôi tưởng đã có ngôi không cầm nổi. . . . .

NAM-CHÚC

Hoàng-đức-Thi được quan Tổng trưởng Reynaud ân xá

Vinh 19 Novembre — Hoàng-đức Thi quận Phủ diễn (Nghệ-an) con quan Tổng đốc hưu trí là Hoàng-Kim-Trước can vào vụ Tân Việt bị kết án bảy năm tù, hiện bị giam ở Vinh.

Vừa rồi quan Tổng-trưởng Reynaud đi kinh lý, có đòi hỏi mấy người chánh trị phạm, trong số ấy có Ngô-tấn-Điền và Hoàng-đức-Thi. Ngài xét đến công ông Hoàng Kiêm đã giúp cho Chánh-phủ, nên đã ra lịnh ân xá cho Hoàng-đức-Thi.

Nghị-định ân xá đã do tỉnh Nghệ an độ vào viện Cơ-mật; chắc mấy bữa nữa thì Hoàng-đức-Thi sẽ được thong thả.

Coi trương sáu có Tiểu-thuyết:

Nữ-Nhi-Quốc

Vụ Mản châu

Các nước sắp tuyệt giao với Nhựt chăng?

Theo tin các báo ở Đông-kinh, thì hình như hội Vạn-quốc có tính thi sự triệu sứ-thần của liệt-quốc ở Nhựt-bổn về hết.

Tin nầy hiệp với tin bữa trước bổn báo đã đăng, nếu Nhựt không chịu vâng theo hội Vạn-quốc điều-đình, thì các nước sẽ rút sứ-thần về hết mà tuyệt-giao kinh-tế với Nhựt.

■■■

Lãnh-sự Nhựt ở Tề-tề-cáp-nhĩ bị giết

Nước Nhựt tuyên-bố với Huê-kỳ rằng mình không có tiến binh lên Tề-tề-cáp-nhĩ, nhưng có tin khác ở Thẩm-dương nói quan lãnh sự Nhựt ở Tề-tề-cáp-nhĩ bị bại binh Hắc-long-giang giết chết, đồng thời với hai người Nhựt khác.

Báo Nhựt vẫn đổ tội cho Nga đã giúp súng đạn cho binh Hắc-long-giang.

Litvinoff

Ngoại-giao Ủy-viên Nga

■■■

Vẫn có cái tin Nga với Nhựt sắp đánh nhau

Theo điển-tin sáng nay, thì báo-giới bên Nga binh-phẩm vụ Mản châu, càng ngày càng tỏ ra ý khích liệt lắm. Báo *Pravda* nói rằng người ta toan làm thiệt hại tới lợi quyền của Nga ở phương Đông, thì Nga không thể nào nhịn được.

Ở Mông-cổ hiện giờ, việc binh tình xem ra đang dự-bị gấp lắm.

Sắp có một tiệm thuốc tây của ta làm chủ

Ấy là của M. Nguyễn-Khắc-Dần, cậu Bào-chế sư ở Pháp về

Sao cho Saigon có một tiệm bào-chế thuốc tây mà người mình lập ra? Ấy là một điều mong mỏi của đồng-bào ta bấy lâu, nay mới sắp thành ra sự thiệt.

M. Nguyễn khắc Dần du học ở thành Lyon bên Pháp, chuyên-môn về khoa bào-chế thuốc tây đã tốt nghiệp Bào-chế sư nhứt hạng (*Pharmacien de 1ère Classe de la Faculté de Lyon*) mới về nước ít lâu nay, hiện giờ đang sửa soạn mở một tiệm bán thuốc tây ở số 132 đường d'Espagne. Tiệm ấy sẽ đặt hiệu là Đông-dương Dược-Phòng chuyên bán các thứ thuốc tây như các tiệm thuốc tây khác.

Đồng bào ta có người mở mang được như thế, chắc ai cũng sẵn lòng chiếu-cố, để nâng đỡ cho những người đi sau. Vậy bổn báo tưởng rằng nay mai tiệm thuốc Nguyễn khắc Dần mở ra, chắc đồng bào ta lại đó mà mua nhiều lắm.

Tuy tiệm chưa mở, nhưng bổn-báo cũng nóng sốt cho ông Dần và mong cho tiệm Đông-dương Dược-phòng được vững bền phát đạt.

CHUNG QUANH VỤ MẢN-CHÂU

CÂU CHUYỆN VƯƠNG-QUÍ-TỰ BỎ ĂN

(Tiếp theo và hết)

Bịnh tình của Vương

Khi các nhà viết báo đi gần tới nhà Vương thì có anh ruột của Vương là Qui Điềm ra tiếp rước, rồi viên thầy thuốc của Vương cho hay rằng: bịnh tình của Vương bây giờ đã nhẹ bớt, mình nóng 37 độ, không khác gì người thường mạch đánh 84 85 cũng là bỏa buồn. Tuy bây giờ còn chưa ăn được nhưng cũng không đến nỗi gì. Sớm mai bữa nay lại tiếp được bức điện văn của Tưởng chủ tịch khuyên lơn, không khác gì được uống một thang thuốc bổ, bây giờ lại được tiếp kiến các ông, tỏ bày hết lòng uất ức, lại không khác gì uống một thang thuốc bổ nữa.

Vương nói chuyện

Vương nằm trên giường, mình đắp một cái mền lớn, thần sắc trông ra khá lắm. Các nhà báo bèn ngồi quanh giường Vương mà nghe chuyện.

Trước hết Vương xin lỗi về sự không ngồi dậy được rồi Vương mới bắt đầu kể chuyện rằng:

Hôm mùng một tháng nầy, tôi có đánh điện cho các Đại-biểu Nam-kinh và Quảng-Đông khuyên hai bên phải giảng hòa cho rồi, nhưng thấy bức điện-văn ấy không có hiệu lực, tôi bèn nhứt định bỏ ăn. Tôi có ý không cho học trò biết làm gì, nhưng sau rồi chúng cũng biết được, cả thầy trò kéo nhau tới hơn 500 người khuyên can tôi. Tôi thấy vậy cũng chịu lòng phải ăn vài miếng lấy có nhưng không thể nào nuốt được, ăn rồi thì mửa ra. Các anh em bạn thấy vậy khuyên tôi phải tịnh dưỡng, nhưng việc nước thế nầy, mình tôi tuy không động đậy được, chớ lòng tôi có chút nào yên ổn đâu.

Tôi còn nhớ ngày tôi lưu học ở Nhựt-bổn, chính là ngày có trận Nhựt Nga chiến tranh. Đất cát tôi đất cát của mình, mà thiên hạ lại đánh nhau để dành giựt, thì người có đầu óc thấy vậy làm sao chẳng cảm thương. Vì vậy mà tôi và các bạn lưu-học đứng ra tổ-chức đạo quân Nghĩa-dõng nhờ Lam-thiết-Uất tiên sanh bày vẽ việc quân cho. Than ôi! Lam-tiên sanh bây giờ đã chết mà nước ta vẫn một bề bị người đè nén khinh khi! Đau đớn thay!

Bây giờ tôi lại chợt nghĩ ra rằng: muốn cứu nước không phải cứ liều mình cho nước mà thôi đâu, phải làm sao cho sự nghiệp của nước nhà được phát triển nữa. Vì thế mà tôi bước qua học nghề, mong sao đem chỗ học của mình mà giúp ích cho nước nhà chút ít.

Khi ở Nhựt về tôi có đi ngang qua Á-Liêu, thì lòng tôi sanh ra một mối thương cảm vô cùng vô tận. Non sông tổ quốc mà như nhành hoa vô chủ, trôi nổi giữa giòng, nay ở tay người Nga, mai về tay người Nhựt, còn người nước ta thì chỉ vòng tay đứng ngó mà thôi!

Khi tôi học ở Anh trở về, đi ngang qua đường Tây bá-lợi Á, và Nam-Mãn, lòng tôi lại thêm cảm xúc một lần nữa: Non sông ngàn dặm, cọp núp rồng bay, cây cỏ bốn mùa, tấn xanh lá biếc, thế mà một nửa thì ở đợ cho Nga, một nửa thì về tay người Nhựt, mà chủ nhơn ông miếng đất ấy là ta, lại không có một tí quyền lợi gì ở đó cả.

Tôi tự nghĩ rằng: rồi thế nào mình cũng cùng người Nhựt, người Nga mà giành miếng đất ấy lại, mới có thể sanh tồn được, nhưng sức nhà binh chỉ chiếm lãnh trong một buổi, một hồi, mà sức kinh-tế của nông công mới được lâu dài bền chặc, vì thế nên tôi rất tin rằng nghề công nghệ nông có thể cứu nước được. Cái tin ấy bao giờ cũng ăn sâu vào óc tôi.

Từ đó về sau cứ năm, ba năm là tôi lại đi Đông. Bắc một chuyến để khảo sát. Tôi rất muốn qua đó để khai khẩn hay là mở mang công nghiệp cho đến ngày nay, lòng ấy vẫn không hề thay đổi. Thế mà ngờ đâu đến nay lại có sự Nhựt đánh lấy Mản-châu xảy ra.

Bây giờ Nhựt đã cam chịu tiếng không tốt với thế-giới mà cướp lấy Mản-châu, thì có thể nào họ lại nhả đâu. Nước ta muốn nói gì với họ, tất cả nước phải đoàn kết với nhau mới được.

Coi qua trương sáu.

Ngày 2 Décembre tàu « Sphinx » chở bạn hát Phước-Cương về đây

Bạn hát Phước-cương thay mặt cho nghề Cải-lương và hát bộ Nam-kỳ, đem con hát qua dự cuộc Đấu xảo thuộc-địa ở Paris, được người ngoại quốc hoan nghinh và các báo ở bên tây khen ngợi lắm những tin ấy bổn báo đã có nói rồi.

Được tin rằng hôm 6 Novembre này, bạn hát Phước Cương đi đáp tàu « Sphinx » về nước, ngày 2 Décembre thì về tới Saigon đây.

Khỏi phải nói nhiều thì ai cũng đã biết rằng một gánh hát đi dự cuộc đấu-xảo làm sao trở về cũng có tấn phát đôi điều. Ta sẽ thấy tài của bạn Phước-Cương thế nhứt là tài cô năm Phi, chắc sẽ trổi hơn hồi chưa qua Tây.

Cô năm Phi

Gánh P.C về, chúng tôi tưởng các gánh hát bộ và cải-lương ở Nam kỳ ta nên lấy tình đồng-nghiệp ra bến tàu đón rước. Ấy là mừng cho đồng-nghiệp và tỏ ý hoan nghinh đoàn hát đại-biểu của nghề mỹ-thuật ta đã được người ngoại-quốc khen ngợi mang chữ . . . vẻ vang . . . về đây như vậy mới là phải cho.

XIN NHỚ:

■■■

Tối 27 Nov. tại nhà hát tây

gánh hát Bầu Bòn diễn kịch rất hay

Chiều 29 Nov. trên sân Tổng-Cuộc

có trận đá banh kịch-liệt

Hai cuộc này, tiền thâu rồ đều để giúp dân thất-nghiệp cả đồng-bào ta nên đi coi!

Ở NGHỆ-AN

Lại có một vụ ám-sát

Vinh 19 Novembre. — Mới rồi Lý-trưởng làng Xuân Tình, tổng Thượng Nga, huyện Can-Lộc (Hà-Tĩnh) đi hầu việc quan ở huyện về khuya, đi đến dọc đường bị một bọn người vác dao bầu chém chết, liệng xác ra bên dọc đường.

Một người hương-hào cùng đi với Lý-trưởng, cũng bị chúng đánh trọng thương, nhưng chạy trốn được lên báo quan.

Quan trên đã cho lâm biên-bản và tầm-nả thủ phạm.

Hương-chức làng đi ăn cướp

Hôm tối 22 rạng ngày 23 Novembre nầy, hương chức làng Bình-quới-Tây bên Nhà bè có bắt tên Ngô-hữu-Định và hai người bạn của va, đều là hương chức làng Đông-Phú.

Ngô-hữu-Định, Hương quản làng Đông Phú với hai người bạn của va đó đều bị cáo là có dự vào một đám cướp của những người đình ... ở làng Bình-quới-Tây, trước vài giờ khi bị bắt.

Vụ nầy đã giải lên tòa rồi.

VIỆC LẠ Ở BÁ-LÂM

Một người đổi tánh thay hồn

Thay hồn đổi xác là một việc huyền-hoặc, tuy trong truyện Tàu ta thường thấy một đôi chuyện mát lòng, nhưng ta cũng không thể lấy đó mà tin được.

Thế mà ngờ đâu ngay bây giờ ở nước Đức lại có một việc ấy xảy ra, thì có phải là một sự kỳ quái không?

Nước Đức, ở miệt Tát-khắc-tốn-vi, có một người có danh tiếng được người ta tôn sùng lắm. Người ấy tên là Mã-cách-Tư.

Hồi có cuộc Đức Pháp chiến-tranh mới rồi, Mã liền đem thân nơi trận mạc. Một hôm, Mã đương tung-hoành trên trận, xảy đâu bị bên thù-địch bắn cho một phát súng vào đầu. Kế rồi người ta chở Mã vào bịnh-viện.

Mã ở đó được quan thầy chữa cho khỏi được, nhưng khi vào nhà thương, Mã vẫn không nói tên họ mình ra.

Khỏi rồi, ra khỏi nhà thương, Mã mất hết trí nhớ lúc trước, đến tội không biết mình là ai, không nhớ quê quán xứ sở mình ở đâu, cũng quên hết cả vợ con mình nữa.

Bơ vơ một mình giữa chốn trời cao đất rộng lấy gì làm ăn, Mã bèn nhập ngũ với bọn ăn trộm ăn cắp. Có một lần, Mã bị bắt giam, bây giờ Mã mới biết sự đi gạt gẫm hay cướp bóc người ta, là việc có phạm tới phát luật.

Nên chi sau khi ở tù đã mãn rồi ra, Mã liền quay ra làm nghề buôn, nhưng thời đen vận trắc buôn đâu lỗ đó, bao nhiêu vốn liếng đều đi đời nhà ma cả. May sao Mã lại nhờ một người bạn mới quen biết giúp vốn cho. Lúc ấy, Mã đi lấy tên là Uy-liêm.

Mã được người bạn giúp cho 10 vạn đồng mã-khắc, lập tức vào hãng sắm xe hơi rồi đi dông chơi các nước.

Bất đồ khi đi chơi, rủi bị lật xe, đầu Mã lại bị thương một lần nữa. Mã phải vào nằm nhà thương nhờ quan thầy ở điều-trị cho.

Lạ làm sao khi quan thầy chữa cho khỏi rồi, thì Mã lại nhớ lại tên cũ của mình trước kia, lại biết mình là ai, biết làng xóm của mình ở đâu, con cái của . . .

Coi qua trương sáu.

HIỆP-LIỆC THIÊN ĐƠN!!

X. là một thứ thuốc nóng lạnh và ban của nhà thuốc trứ danh Đại-Quang đại dược-phòng—Cholon, rất dầy công tìm kiếm, cũng lắm sự nhọc nhằn bào chế ra từ ấy đến nay, danh đã lừng lẫy cùng khắp mọi nơi, đáng cho tên riêng nó là Hiệp-liệc thiên-đơn hợp với sự cải-lương đang thời gọi là «Thối nhiệt tán» uống vào thì mau hết tức thì, cách dùng: người lớn 1 gói uống 2 lần; bịnh nhẹ mỗi ngày uống 3, 4 lần; Bịnh nặng phải uống 7, 8 lần, lấy mền trùm lại cho đổ mồ hôi càng tốt lắm. Vậy xin khuyên đồng bạn nếu có mua thuốc «Thối nhiệt tán» xin nhìn cho kỹ hiệu con bươm-bướm thì mới khỏi lầm.

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG
27, Boulevard Tổng-đốc-Phương — Cholon
Chỗ Đại-lý 40 Rue Vienot — Saigon, ngang hông Chợ mới

Trong Nước...

SAIGON

Hai người trọng thương vì nạn xe hơi

Hôm 20 Novembre vừa rồi, lúc 1 giờ chiều, tại ngã tư đường Testard và Mac Mahon có xảy ra một nạn xe hơi rất nặng. Hai cái xe ... một cái số C. 5406 của một người tây tên D., ở đường Massiges mà cầm một người ... tên M... cầm tay bánh còn xe thứ nhì số C. C. 131 của hãng Descours et Cabaud tên sốp-phơ Lê-văn-... Bởn cầm tay bánh. Hai cái xe nầy đụng nhau một cái rất mạnh làm tên culi Nguyễn-văn-Đông, 32 tuổi ngồi trên xe C. 5406 bị kiến rất nên thương tích cùng mình, xem dễ sợ lắm. Còn trên xe C. C. 131 cũng có một người tây bị thương nặng, nhưng chưa biết người tây ấy tên chi và ở đâu. Nạn tai nầy tại ai phải rồi cũng chưa được biết, sau ra toà sẽ rõ.

Xe ngựa cán một người đi xe máy trọng bịnh

Cũng ngày 20 Novembre, lúc 8 giờ rưỡi sớm mai tại ngã tư đường Alsace Lorraine và Lefebvre, cái xe ngựa của Mme M... ở đường Richaud mà tên Huỳnh-văn-Sáu ở với chủ cầm cương, thế nào mà cán nhằm một người cỡi xe máy tên Trần-văn-Đông ở đường Fenck.

Tên Trần-văn-Đông bị nhào xuống mương đàng cái, khi đỡ dậy thấy thương tích cùng mình. Liền khi đó người ta chở vô đến nhà thương cứu cấp. Thầy thuốc khám xét rồi thì về b... lỡ da rất nặng, và gần gãy một cái xương tay trái.

Hát giúp dân Thất nghiệp và dân Nghệ-Tịnh

Số dân thất nghiệp ở Saigon nầy càng ngày càng tăng ... nhiều, các hội Cứu tế và Nam-kỳ Thương mãi Kỹ-nghệ, tuy hết lòng tìm phương tính kế mà giúp nhưng vì số người thất nghiệp quá đông nên mỗi người không được hưởng bao nhiêu. Đó là nói ở Saigon ta đây còn đồng-bào Nghệ-Tịnh thì nay cũng rên còn kêu gà tấm lòng từ thiện của ta. Vì vậy nên ở Saigon ta có quí thầy quí cô vì nghĩa đã ra công rèn tập vài lớp tuồng cải-lương cho xuất sắc, đã nạp mai tổ chức một đêm hát cho thật hoàn toàn để kiếm tiền phân nửa giúp dân Nghệ-Tịnh và phân nửa giúp dân thất nghiệp ở Saigon nầy. Nhưng ... tấm lòng vì nghĩa ... có đó mà ngặt không có đồng tiền, lấy gì rèn tập cho được.

May sao ông bầu Bôn chủ gánh hát Thạnh-hưng-Bôn vững lòng hát giúp cho quí ... đem đồ ... đặng ... đồ.

Đêm hát nầy định nhằm thứ ... tại rạp Nam Dakao nghĩa là tối mai. Hát hai xuất. ... Tam-Quốc Quan-Công ... Tào.

Kiều bà Mỹ điên vì tình. Việc là việc nghĩa mong rằng anh em nên đi coi cho đông.

LỤC-TỈNH

MYTHO

Khi không mà đốt chòi người ta

Tên Nguyễn-...-Móc ở làng Long-thạnh mướn một miếng ruộng, trong ruộng có cái ao. Hằng năm ai mướn ruộng ấy qua mùa tuột nầy đều có tát mà cái hầm ngay miệng ao đặng bắt cá.

Trong làng Long-thạnh có một bọn du-côn hay say sưa ngang tàn, ai cũng biết, chúng nó kéo nhau tên biểu Móc chẳng nên tát hầm để cho chúng nó tát. Nếu không nghe chúng nó đốt chòi và đã 2 phen chúng nó kéo lên đem cuốc lấp hầm lại bọn ấy là: Hai-Thơ, Hai-Lộc, Năm-Huờn v.v...

Lúc 7 1/2 đêm 15-11 ăn uống say sưa, kéo nhau lên chòi tên Móc kể cây người mất, áp lại rồi sao còn đạp tát hầm nữa, rồi đập tên Sáu Móc cùng một người con và 1 người rể bị trọng thương, lại còn đốt chòi cháy; may nhờ có kẻ chạy đến chữa khỏi.

Lạ một điều là không hiểu sao có một thầy đội và 1 tên lính kia đến thì chưng cho chúng nó hiếp người lương thiện.

Xin quan quận Chợgạo xem xét và trừng trị bọn vô lương tâm nầy ắt thì mà đánh tên Móc và đốt chòi của nó.

T. H.—Trước khi tên Sáu Móc rồi hầm có một chánh hương-quản tại làng cho phép rồi và có tỏ rằng bị chúng hăm dọa, thì hương quản có nói không sao?

CANTHO

Xin thuốc thì quá đông

Tại nhà-thương Cantho, mấy tháng nay mỗi bữa sớm mai thiên hạ tựu đến xin thuốc có trên 300 người, kể cả đờn ông đờn-bà và phần nhiều là con nít. Ấy cũng vì năm nay tiền-bạc túng kém, ít người dùng được thuốc bắc, vì hốt thuốc bắc phải tốn tiền, nên mới đến phòng thuốc thì mà xin. Còn bịnh nằm nhà thương cũng đông-đảo hơn các năm rồi.

Nghe lại chẳng phải ở tại nhà-thương tỉnh Cantho đông-đảo như vậy mà thôi; cho đến các nhà thương nhỏ (Ambulance maternité) ở Ômôn, Trà-ôn, Phụng-hiệp và Càukè số bịnh nằm và xin thuốc cũng đều trội hơn mọi năm tất cả.

Bị chém nhiều vít

Bữa 16 Novembre rồi đây, lúc 9 giờ tối, tại nhà cũ của ông Ba-Nga ở chân-thành Cantho nghe la rằng có người bị chém. Hỏi ra thì nhà nầy lâu nay giao cho Thị C... ở hưởng gia tài của ông Nga chết để lại. Chồng Thị C... bị chứng điên-cuồng đem đi tại nhà thương điên Biên-hòa rồi chết tại đó. Ở nhà, ... nghe không lầm, thì Thị C... lại tư thông với tên H... rồi tình ân ái mặn-mòng một ... một thêm, Thị C... ... tên H... và ở chung cùng ... H. được ... lên ngồi ... sửa ra dáng kiêu-hãnh làm mặt chủ nhà, nào là nâng ... tiền, lên liếng ... hành nhậu lần đánh chưởi Thị C... song thì nầy cũng nhịn. Nghe nói Thị C... ở với tên H. có sanh mấy đứa con..

Ngày đó H... quen thói hằng hào chưởi đánh Thị C... lại thêm chưởi luôn đến cha mẹ Thị C... rồi có em thị C. là tên Th... ở trong nhà, thấy vậy khó dằn lòng, bèn xách dao chém tên H... mà binh chị nó. Hiện giờ tên H... còn nằm nhà thương Cantho dưỡng bịnh. Tên Th... bị giam lại, nghe có Trạng-sư lãnh tại ngoại hầu tra sổ.

B. N.

Lời rao vặt

«MUỐN BÁN» vì gấp về ..., 1 cái xe hơi hiệu FORD, còn mới, mui kiến, bốn cửa, 6 bánh xe, có thùng sau. Do hãng Cultures Tropicales, 33, Boulevard de la Somme Saigon.

MUỐN BÁN

Dịp rất may. Một cái xe hơi Citroën C.B. 335 — 5 chỗ ngồi — chạy rất êm — bán vì dư dùng. *Giá* 1.300 $. Xin hỏi tại báo-quán.

DƯ DÙNG

Muốn bán xe hơi Renault 6 CV số CD — Còn mới tin hảo — trả tiền mặt.
Do nơi báo quán.
72 Lagrandière

GẤP ĐI NÊN BÁN

Xe hơi hiệu BUGATTI 2 litres 300 turbo-compresseur 4 chỗ ngồi kiểu thể-thao — mới chạy lối 10.000 km.
Giá 8800$. Do nơi báo quán.

Cho mướn:

Nhà cao cẳng gần chỗ ... và đường đi thuận, cận nóng lên mát mẻ, có thể bày cuộc chơi du hồ và tập lội.
(Xin do nơi báo quán)

Dời phố

Ngày 20 Novembre 1931, tiệm của M. Hồ-lâu-To Chateu, lâu nay ở số 5, đường Sabourain, sẽ dời qua số 16 công trường Saintenoy. Xin độc-giả Đuốc-nhà-Nam lưu ý.

TỚI RỒI

Hồ-ngọc-Sung

Thầy Annam coi tướng chỉ tay, đi Lục-Tỉnh đã lâu nay lại Nam-vang rồi, nhà ở đường Avenue Kampot n° 40 Pnom-Penh

Ai là người trông thấy bấy lâu nhơn giờ rảnh đến hỏi số mạng hay là thời vận, lập tức dịp may bỏ qua rất uổng.

Nay kính

Motos Réparation

Fournitures Générales
321 rue Paul Blanchy.— Saigon
en face du marché de Tandinh

Là nhà chuyên môn sửa đồ các hiệu xe máy dầu, có bán đồ vật dụng cho xe hơi, xe máy và xe kéo

Quản-lý.
Huỳnh-văn-Viễn
kêu là Hai Miêng
Chủ nhơn kính cáo

Mấy lời thành thật

Hiệu Tín nguyên tiệm vàng số nhà 53 đường Georges Guynemer ở chợ cũ Saigon có bán đủ các thứ đồ nữ trang bằng vàng tây làm rất khéo và rất kỹ lưỡng, bán đồng hồ lớn nhỏ đủ kiểu, đồng hồ bỏ túi hiệu Cyma bảo lãnh ba năm, là hiệu tốt nhứt và lãnh sửa đồng hồ lớn nhỏ, vì tiệm tôi dùng thợ rất thiện nghệ về việc sửa đồng hồ và bảo lãnh sáu tháng. Còn quí vị nào ở xa như là ở lục-tỉnh đem lại sửa rồi thì tiệm tôi sẽ gởi contre remboursement cẩn thận.

Xin mời quí vị đến sửa thì rõ về tính giá rẻ hơn các nơi khác. Vì quí vị cũng thường thấy nhiều nơi lãnh sửa đồng hồ mà sửa không đặng kỹ lưỡng làm cho quí vị nhọc lòng, vậy tiệm tôi lãnh sửa và sẽ làm cho quí vị khỏi phần phiền trách về sau.

Saigon, le 21 Novembre 1931

Giá 15$00 tính có 5$00

Hai mươi năm danh tiếng là tiệm trồng răng, chụp hình ngày và đêm, vẽ hình mực tàu. Chỗ muốn mấy chụp hình lớn nhỏ vì rọi hình thiệt khéo, dầu lớn nhỏ cỡ mấy cũng đều rọi đặng, tùy theo ý thích của quí vị, hình rọi không tốt không giống thì không dám lấy tiền, giá tính thiệt rẻ. Cỡ 0m50 × 0m60 giá 6$00, cỡ 0,30 × 0,40 giá 3$00. Muốn thêm màu gì thì cho thêm 1$50 một tấm.

Ở xa gởi hình lại tôi sẽ gởi cách tính lối giao ngân.

Nguyễn-văn-Chấn.
74 rue Vannier • Saigon

Thuốc đã kinh nghiệm lâu năm

Của M. Phan-trung-Át chủ, chi tiệm Tố-nam-đường, Cantho.

1° Độc đáo phong tình hoàn thuốc trị "Huê liễu ..." tuyệt nọc, và không hại tới đường sanh đẻ.
Giá bán mỗi ve 30 grammes
(n°1... 1$0)
(n°2... 1$5)

2° Vĩnh xuân tá bổ hoàn thuốc bổ hạng nhứt, những người đờn khi suy, âm tinh kém, tì vị hư nhược, lao tổn các chứng. Nam phụ đều dùng uống lâu càng tốt.
Giá bán: (mỗi hoàn .. 0$5)
(mỗi hộp 12 hoàn 5$)

3° Phì nhi cam ... hoàn thuốc uống trị con nít cam tích rất hay; Giá bán mỗi ve
(30 grammes... 0$4)
(12 ve 30 grs... 4$)

4° ... nam đọan ... thuốc uống trị đã 24 ... trị, có số thuốc xông rửa ngoài:
Giá bán mỗi ve..... 2$

Quí ông Bà ở xa muốn mua xin viết thơ ngay cho bổn hiệu...

● Các nhà đại-lý:
Mộng-lương-Đường Soctrang
Đảo-phùng-Xuân Vinhlong

Thầy hay thuốc giỏi

Từ khi cha mẹ sanh ra, tôi chẳng hề có tật bịnh gì lạ cả. Nhưng đến lúc đương học, thình lình lại thọ cái bịnh rất hiểm nghèo là bịnh đơn phong. Mặt mày, lỗ mũi và lỗ tai tôi đều phát sưng và sần sượng hết, muốn đi đâu, thì phải lấy khăn bao trùm cho khuất cái mặt lại, sợ họ thấy đơn cái thì sao khỏi bị giải cù lao rồng?

Tôi đã hết phương điều trị, tất hết tật cần mà bịnh chẳng thấy thuyên giảm chút nào. Bữa nọ tôi đi Bàuhoa, thời may lại gặp người bạn tôi, trước kia cũng thọ đồng một bịnh như tôi mà nay lại được lành mạnh. Tôi hỏi thăm duyên cớ, ông bạn tôi mách rằng: nhờ uống thuốc của ông thầy ở dưới ghe là ông Trần-trạch-Đức, quí danh là thầy bảy Hinh, gần gare Bình-Nhâm, đường xe điện «Saigon – Thudaumot» (Người ông danh y nầy gốc người Travinh lên đây ba năm nay, thường hay cứu nhiều bịnh ngặt nghèo như: ho lao, ho tổn, ho sác huyết, tê bại và các thứ bịnh khác nữa, nên bọn chấn nhiều người đã nghe tiếng).

Tôi uống thuốc của ông chừng hơn tháng thì hết bịnh liền. Nay tôi không biết lấy chi mà đền đáp cái ơn «Cứu tử hoàn sanh» ấy, vậy tôi trân trọng mấy lời trên quí báo ấy và luôn dịp xin giới thiệu cho bà con ai có mấy bịnh kể trên đây hãy mau đi viếng ông thì sẽ thấy tài hay thuốc giỏi của ông vậy.

Ít lời thành thật, cũng chút khúc xin bà con biết cho.

Người giới thiệu
Lý-văn-Thiên
Tân-sơn-nhứt—Giađịnh

Kinh tế khuẩn bách

Nên chủ phòng ngủ muốn cho vừa lòng quí khách lục châu nên tính hạ giá phòng xuống rất rẻ hơn các nơi khác, vậy xin mời quí khách có dịp lên Cholon chơi hay là có việc chi đến Cholon thì ghé lại phòng Tân-Long Lữ Quán ở góc đường Marins 313 và đường Tổng-đốc Phương mà nghỉ, trước coi cách sắp đặt và đồ đạc trong phòng đều mới và lại mát mẻ hơn chỗ khác.

Giá tiền phòng

	cũ	mới
Thượng hạng		
Ngày và đêm	3.00	2.00
Một đêm	2.00	1.50
Ban ngày	1.50	1.00
Hạng nhứt		
Ngày và đêm	2.50	1.50
Một đêm	1.80	1.20
Ban ngày	1.20	0.80

Chủ phòng ngủ Tân Long
cẩn cáo
Ngô văn Tứ dit Thơ

Y-KHOA TẤN SĨ
DOCTEUR L. VINCENS
ex-aide d'anatomie de la Faculté de Bordeaux

DỜI LẠI CHỖ
Số 99, place Maréchal Foch
kế bên Casino Dakao

Phòng khám bịnh và ở dưỡng bịnh, bất kỳ bịnh chi cũng đều trị được. Giá định đặc biệt xin đến thử một lần sẽ biết.

Giờ khám bịnh
Sớm mai: 7 giờ rưỡi đến 8 giờ rưỡi
Buổi chiều: 2 giờ rưỡi đến 3 giờ rưỡi

Phòng khám bịnh
THUDAUMOT
Trần-văn-Sang
Lương y Bổn-quốc
Cấp bằng Cao-Đẳng Học-đường
HANOI

1° Cả tỉnh Thudaumot đều hoan-nghinh. Bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ quí báu.

2° Trị đủ các chứng bịnh; có thầy phụ giúp rất cần mẫn bịnh, làm cho quí khách sẽ vừa lòng.

3° Nhứt định giá nhẹ để cứu người trong cơn đau yếu (không muốn đi nhà thương thì, hoặc không tỏ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ)

Giờ coi mạch:
Sáng: 8 giờ tới 11 giờ
Chiều: 3 giờ tới 5 giờ
Xin quí khách đến uống thuốc một lần thì mới trọng chơn giá.

TRÀ HUẾ LÀI ...
HIỆU
Nguyễn-Hiệp-Hội
NHÃN CON RỒNG

Là thứ trà có tiếng xưa nay. Bổn xưởng ... rồng thứ trà ngon tại xứ Láithiêu, ... thứ rất kỹ càng, không pha trộn giả dối, uống vào thì đặng mát mẻ, lại đỡ khát.

Quí vị dùng trà xin chọn cho đúng thứ trà hiệu Nguyễn-hiệp-Hội nhãn con rồng ... nầy, kẻo lầm các hiệu trà khác người ta bắt chước mà làm theo và trộn ... thứ ... mà ... Nếu uống nhằm trà pha trộn như vậy thì ... là rất hại cho vệ-sanh ... nhớ xin quí vị lưu ý.

Chủ xưởng trà
Nguyễn-hiệp-Hội

Bán Raquettes de Tennis và đương giây giá rẻ xin do nơi hãng bán Moteur Ruston, và máy xay lúa của Nguyễn-v Chức. 27 rue Colonel-Grimaud, Saigon (Gần gare Camion xe điện Saigon—Cholon)

ĐẠI GIẢM GIÁ
HỘT XOÀN

Giám đoan chắc rẻ chẳng đâu bằng. Ngày nào cũng mở cửa từ sớm mai đến 9 giờ đêm. Ra vô thông thả.
Kính mời quí bà quí cô tới xem đồ tốt ...
M.L.M. MAHOMED
Joaillier Diamantaire 57 Rue Catinat (Près des Comptoirs Généraux).

Đáng khen đáng tặng

Xem báo là điều rất bổ ích. Nhờ xem các báo, nên tôi được thấy rõ các nhà trí-thức như là quan Tri-phủ Trần-bình-Thanh Thủ-dầu-một, ông Nguyễn-văn-Chinh nghiệp chủ Giađịnh, ông Thiện Thông, Yết Ma ở Làng an ty An Nhơn (Giađịnh), mấy ngài đều đăng trên báo chương hết lời ... mà giới thiệu thuốc. Sĩ lao bổ tạng hoàn của hiệu Tạo-Nhơn-Đường ở Hốcmôn (Giađịnh) chớ quí ngài đăng tỏ ý rằng: Nhờ Sĩ lao bổ tạng hoàn, mà bổ dưỡng sức được khương cường quí thể.

Vừa may tôi cũng có bịnh lao tâm, ho tức ngực, đau lưng mỏi mệt, ăn ngủ không được, hăm nay cũng nhờ thứ thuốc nầy khoẻ mạnh. Còn sấp con cháu nhà tôi lâu hay bị sài ... nhờ thứ thuốc *Thanh nhiệt giải ban tán* của nhà thuốc nầy mà được mạnh giỏi ăn chơi. Thật là thứ thuốc chuyên trị về chứng con trẻ đổ *mồ hôi đầu* của ăn uống không tiêu, *giải ban đệ nhứt*.

Trước khi tôi ngưng bút tôi xin cám ơn hiệu thuốc *Sĩ lao bổ tạng hoàn* và thuốc *Thanh nhiệt giải ban tán*, cũng tặng khen nhà Y sĩ annam Trương-minh-Y chủ nhà thuốc Tạo Nhơn-Đường tại bến xe lửa (Hốcmôn) có công giảm chế *Thánh dược*.

HỒ-NGỌC-CHÍNH
Huyện honoraire
Sous chef de Canton
Bình-Thạnh-hạ (Giađịnh)

ĐẠI GIẢM GIÁ HÌNH CHƠI TẾT

Rọi lớn 30/40 Cả Khuôn — 6$
Rọi lớn 50/60 Cả Khuôn — 8$
PHOTO
KHANH-KY
54 BONARD
SAIGON

Mới xuất bản một quyển sách viết toàn Pháp văn là:

Pagodes chinoises et annamites de Cholon

của Lê-văn-Lưu, giáo sư hồi hưu trước soạn, trong ấy có 26 cái ảnh in rất đẹp.

Bán tại:

1° Hiệu ông Trần-quang-Nghiêm đại-lý đèn khí, đèn dầu và đồ phụ tùng, số 200 đường d'Espagne, Saigon.

2° Ấn-quán Đức-lưu-Phương, số 158, đường d'Espagne, Saigon.

3° Nhà người soạn sách, số 140, đường Tổng-đốc Phương, Cholon giá mỗi quyển 1$40 gởi tới nhà 1$60, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân 1$65.

Có trích lục mấy sự tích đại khái trong sách nầy ra:

1° Người Tàu lập nghiệp trong xứ ta và nhóm vật lúa gạo trên.
2° Luận về chùa miễu khách Huê-kiều và của ta tại Cholon.
3° Tích Bà Thiên-hậu — quan-đế — bà chúa Thai-sanh.
4° Nhà làng Minh hương — Mấy cảnh chùa Phật có danh tại Cholon — Trường-hương — Trường tế...

Villas cho mướn tại Long-hải

Có 4 cái nhà mát (villa) mới cất rồi tại Long-Hải và để khởi cho mướn. Bàn ghế, giường mùng, tủ kệ, đều mới tinh, dọn theo kiểu kiểm thời thiệt đẹp. Có nhà ăn riêng, có hồ chứa nước mưa đặng cả năm, bạn bè sai khiến nhậm lẹ. Giá cho mướn đặng vừa phải.

Tại chỗ xin hỏi, gardien.

Ở Saigon muốn hỏi do nhà M. Phan-kiều Đăng, 348 Bd Gallieni (Cholon) hay là đánh giây thép cho Phan-kiều Long-hải phải để chỗ ở đặng trả lời và phải đóng tiền trả lời.

Giải thưởng là 23$50

(Trúng bốn món đồ)

Một cái nón Felchet giá 9$50. *Một xấp lãnh* giá 4$50. *Một xấp hàng thượng-hải đen, áo đàn bà giá 6$00. Một đôi giày cao-su thật tốt giá 3$50. Ai muốn được thưởng bốn món nầy, xin nhớ mua một gói* THUỐC-XỔ *hiệu* KHÁNH MAI *lúc sẽ bao thuốc hãy coi chừng có những (bon prime) nầy. Mua mau, vì prime ra nội tháng Novembre, mà thôi. tháng tới sẽ đăng tên quí ngài trúng thưởng. Người trúng prime, nếu không lấy đồ được phép lấy tiền, theo giá trên đây. Thuốc xổ nầy hay lắm gởi bán khắp các nơi Saigon nơi tiệm Ngu-ấn-thị-Kính và các gare xe điện giá 0$20.*

DỜI NHÀ

PHAN VĂN-TRƯỜNG
Trạng-sư, luật khoa Tấn-sĩ,
Nay đã dời nhà ở:
« *Rue Boresse, n° 89* »

(Rue Boresse là con đường đi từ Boulevard Galliéni thẳng ra mé sông thẳng tới chợ Cầu Ông-Lãnh)

GARAGE NAM-HIỆP-THẠNH

N. 168, Boulevard Galliéni Saigon.—Téléphone N° 878

Hãng sửa xe hơi Nam-Hiệp-Thạnh hiện nay đã ... lắm ... Sự sắp đặt sửa sang lại rất hoàn toàn. Riêng về công việc máy móc thì do M. Châu-văn-Hội có bằng cấp trường Bá-nghệ Saigon trông coi. Nhận sửa máy, đóng thùng, lọc mui và sơn v.v..., công việc làm cẩn thận, giá tính phải chăng. Mong quí vị chiếu cố đến, tôi rất cám ơn.

Chủ nhơn: M. ĐINH-VĂN-HOẠT
Entrepreneur à Saigon

Đại-An-Dường dược-phòng

Hanoi 50 R. Cantonnais
ĐẠI-LÝ TRONG NAM KỲ VÀ CAO-MÊN

M. Nguyễn-v.-Diệm
Saigon, 9 R. Paul Blanchy

Bổn tiệm trữ bán các thứ thuốc hoàn của tiệm ĐẠI AN DƯỜNG là tiệm thuốc lớn nhứt ngoài Bắc kỳ. Thuốc của tiệm nầy toàn những ông Danh-sư ở Quảng-Đông chế ra hết.

Thuốc hay như thần, uống vô thấy hiển hiệu liền.

Bán theo giá ở Hanoi, gởi cách lãnh hóa giao ngân.

VẠN BỊNH HỒI XUÂN ĐƠN — Trị bá chứng cho con nít bất kỳ đau bịnh gì uống vô hết liền — Mỗi hộp 10 viên giá 1 $ 00

CHÂU BÁCH BẢO ANH ĐƠN — Trị bịnh kinh phong, co quắp, con mắt chem, hàm răng cắn chặt, bất tỉnh nhơn sự, đàm dãi ra nhiều — Mỗi hộp 10 viên giá 1 $ 00

CHÂU BÁCH NGỰ HOÀN TÁN — Trị bịnh phong đàm, hay nói xàm, tâm thần phảng phất, đêm nằm điên đảo hay sợ hãi và cùng — Mỗi hộp 10 viên giá 1 $ 00

THẦN HIỆU CAM TÍCH TÁN — Trị con nít cam tích, mặt vàng và xanh, người ốm o, lưỡi khô, miệng khát, bụng đầy, tinh thần nhọc mệt — Mỗi ve giá 0 $ 70

THUỐC BẠCH TRỌC — Bịnh nhẹ uống 6 ve hết. — Mỗi ve giá 0 $ 70

THUỐC HOA LIỄU — Bịnh nhẹ uống 3 ve hết — Mỗi ve giá 1 $ 50

Ai mua mỗi thứ 10 hộp xin tặng thêm 1 hộp.
Các thứ thuốc nầy đều có toa nói cách dùng thuốc rất cẩn thận.

Thơ và Mandat xin đề:
M. NGUYỄN-VĂN-DIỆM
9, Rue Paul Blanchy — Saigon

MỘT NƯỚC TỰ-DO ĐỘC-LẬP NHỎ NHỨT TRONG HOÀN CẦU

Nước ấy chưa bằng một tỉnh của ta.—Dân họ, ai cũng có hy-vọng làm giám-quốc một lần. — Họ có khám giam tù, mà 25 năm nay không có tên tù nào hết

(Tiếp theo và hết)

Có khám mà không có tù

Trong kinh-thành nước dân-quốc San Marino có một cái núi Titano, trên chót có cất một đồn-lũy đặt tên là LA ROCCA. Cái đồn nầy cất hồi năm 1910 đến nay vẫn còn đó. Không biết là họ cất cái đồn nầy bao lâu năm mới rồi, vì xem to lớn và tốt đẹp lắm, chắc là tốn lắm công phu.

Hiện nay người ta dùng cái đồn La Rocca ấy làm kho chứa khí-giới. Trong đó có chứa đủ những binh khí đời trước, và bốn khẩu súng bằn công của Thủ tướng nước Ý-đại-lợi là Mussolini hiến cho.

Trong đồn La Rocca ấy cũng có một cái khám tù nữa, nhưng mà lạ thay, trong khám không có một người tù nào cả. Hỏi ra thì trọn 25 năm nay, dân nước San Marino không có một người nào bị tội lỗi gì hết, nên chi không có người bị tù. Hiện nay trong khám ấy chỉ có một người giữ, người ấy đã già thật là già, ấy là một con chim đậu sáng ở đó đã lâu năm lắm rồi, ai đến cũng phải lấy làm lạ. Trọn 25 năm, mà nước San Marino không có một người tù, có khám mà không có người như vậy, thì ai lại không cho nước San Marino ấy có một cái chánh sách cai-trị khôn khéo. Dân nước San Marino trọng sự tự do biết là chừng nào, mà ai lại không tấm tắc khen và mừng cho họ.

Cái chỗ Piazzetta del Titano có cái nhà hàng cũng tên đó, và một cái trường lớn nhứt của thành ấy, đã nói số báo hôm qua, là một nơi xinh đẹp nằm ngay giữa kinh thành, ở đó có lẽ trong một ngày người ta gặp gần hết số người trong thành phố, nghĩa là nói thiên hạ tựu tập chỗ ấy đông đảo lắm và không có một người nào đến nước San Marino một ngày lại không đến chỗ Piazzetta del Titano nầy chơi mà rồi đi cho được.

Hôm ngày lên giám-quốc, tôi đứng trên lầu-lớt nhà viết báo nói —ngó xuống, tôi thấy rõ gần hết thiên hạ, từ nhà quyền quí đến kẻ dân thơ, có cả hội trưởng Hội-đồng quốc vụ và quan thượng-thơ ngoại-giao nữa. Ông nào như ông nấy, cũng như người đi dạo chơi vậy. Điều dáng dễ ý hơn hết là quan thượng thơ ngoại giao, bất kỳ là ai, ngài gặp là bắt tay chào hỏi, và nói chuyện một cách vui vẻ lắm.

Mỹ nhơn kế

Nói cho phải, ai muốn biết tình hình xã-hội và nhơn cách của nước San Marino thế nào, thì đến chỗ Piazzetta nói trên kia cũng đủ biết được, vì tà ở đó có đủ hạng người và những sự tốt đẹp trong nước. Nơi đây cũng là nơi mà ... thường ... lạ hết.

Ở đây có một cái tiệm nhỏ bán có dán thơ, thuốc xì gà và cạt bốt tan (cartes postales) thấy người ta vô ra nườm nượp: đến hai ông giám quốc và những quan phụ cận cũng có đến tiệm ấy, nói một buổi sớm mai mà tôi thấy các ông đến tiệm đó tới hai lần mà lại ở trong rất lâu. Thấy sự lạ mắt, nên bổn phận và ý muốn tôi kéo tôi lại đó để xem cho biết. Thật tôi không tiếc công chút nào, vì trong cái tiệm còn con ấy một cô con gái đẹp nhứt người nước Ý-đại-Lợi. Từ nhỏ tới lớn, tôi chưa hề được gặp người con gái nào đẹp như thế, nói là sắc nước hương trời không sai vậy, bởi vậy đó, tôi liền biết ngay, mà tưởng ai cũng vậy, vì sao mà thiên hạ tập nập vô cái quán nhỏ nhỏ ấy đông đảo như vậy. Nhưng mà chẳng phải cô gái đẹp ấy ở một mình trong tiệm mà ai vô đó cũng được tự do làm chi cũng được đâu. Có một ông già canh giữ có kỹ lưỡng lắm, nên ai chỉ lấy mắt ngó, dành trong mà thôi. Bây giờ tôi còn nhớ người ta kêu ông già đó là Don Bartholo. Vì sự canh giữ cô ấy một cách nghiêm nhặt như vậy, nên tôi biết ngay cô là một cô đẹp nhứt ở nước San Marino, hình như lệ, họ có ý để dành dùng cho giám quốc. Thế là cô nầy cũng có hy-vọng một ngày kia được nhơn dân kêu là bà giám quốc vậy.

Đàn bà phải đánh giày cho chồng, nếu không thì bị để bỏ

Ấy là đàn bà bên Đức

Vừa rồi ở kinh thành Bá-Linh tòa án có xử một vụ kiện làm cho mấy cô gái có chồng phải giựt mình rởn ốc.

Nguyên là chỗ có một người đàn bà kia không chịu đánh giày cho chồng, ông chồng bèn làm đơn lên tòa kiện, viện lẽ rằng mình đi làm việc lương tháng không đủ sức mướn nổi một con đài tớ để làm công chuyện thì người vợ, ngoài những việc may vá nấu nướng và dọn dẹp trong nhà ra, phải lo săn sóc cho chồng nghĩa là phải đánh giày cho mình mới là phải, chớ có đâu để cho anh chồng còn phải lo đến những việc như vậy cho cực thân nhọc xác nữa.

Tòa án xét việc anh chồng ấy kiện là phải, vì chị vợ chẳng biết cái bổn phận của mình, không săn sóc anh chồng đi làm cực khổ nuôi mình như thế là đáng nên ly dị nên tòa xử cho anh chồng được kiện, được để bỏ vợ.

Phải chi ở xứ mình mà có được những ông chồng kỹ khó như thế ấy và đạo luật ấy được đem thi hành ở nước ta, thì làm gì còn có hạng gì đánh bài giờ ngồi lê đôi mách.

(Còn tiếp) A. D.

Nhà hàng « La Rotonde »

Cứ đứng vững như thường, không chuyện gì hết

...và cũng như ngày trước, M. Walthausen sẽ hết sức chiều chuộng bạn hàng

Chắc ai cũng sẽ lấy làm vui mừng mà hay tin nhà hàng «La Rotonde» vẫn được đứng vững như thường, không chuyện gì hết.

Trải qua một cuộc sóng gió bất ngờ, bây giờ nhà hàng «La Rotonde» lại có sửa sang, sắp đặt hoàn bị hơn trước nhiều, bàn ghế đã sạch, bếp nấu lại ngon, không một cái gì là chẳng có để vừa lòng quan khách.

Các quí khách đến đông cơm thường đã được tiếp đãi chiêu chi, mà các bạn gì mỗi khi muốn đặt tiệc lại càng nên nơi rộng rãi hẳn hoi, đâu tiệc mấy mươi cũng không thiếu chỗ.

Bắt đầu từ ngày 1er Aout, mỗi bữa cơm chiều đều có bọn nhạc để giúp vui cho quí khách mà chẳng lấy thêm tiền. Người nào muốn dùng cơm trên sân cho mát mẻ cũng sẽ được vừa lòng và chẳng phải trả thêm tiền gì hết.

Cứ mỗi khi đến chiều thứ sáu, lại có bọn đờn rộng nhiều khúc đờn tuyệt diệu để cống hiến các bạn thâm âm.

Đôi lời cảm tạ và kính cáo đồng bào

Thuốc trà Vĩnh Thái của chúng tôi mới ra đời được gần ba tháng nay mà đã được số đông đồng bào ái thâm giúp giúp cho chúng tôi cũng là cảm động lòng sốt sắng của quí ngài đối với đồ nội hoá ấy làm cho chúng tôi có thể tiến hành một cách mạnh bạo lên được và có thể đương đầu với đồ ngoại hóa được, vậy chúng tôi có đôi lời cảm tạ quí ngài và xin hết sức làm cho công nghệ mỗi ngày mỗi thêm tinh xảo thêm lên để khỏi phụ lòng tin cậy của quí ngài.

Vì thế, ngài ở xa muốn dùng trà Vĩnh Thái để thế cho trà Tàu nhưng không biết tới đâu có bán vậy chúng tôi xin kể các hiệu những nơi có lãnh bán trà ấy cho chúng tôi

SAIGON
MM. Thanh Cầu, 51 Colonel Grimaud
Hiệp Thanh 79 Albert 1er
Nhà Hiệp Hotel Albert 1er
MỸ ĐỨC 10 Rue Mayer
Cao Kim Thơ Xã, Albert 1er
Tư, 113 Maréchal Joffre
Marché Central
GIADINH
MM. ... Ba Hiên
Nguyễn Hoàng Salon coiffure Phuhuan
Hotel le la Gare Govap
BACLIEU
M. Annam Dược Phòng
CAMAU
MM. Huỳnh ngọc Chân
Nghe văn Huỳnh
CULAOGIENG (CHOMOI)
M. Nguyễn Thêm
DAIPHUOC (TRAVINH)
M. Võ văn Tây
KOMPONG CHNANG
M. Võ cao Thanh
NHATRANG
M. Hồng Lương Thu Quan
SOC RANG
M. Lý Công Q ...
TANCHAU
M. Nam Phát Lợi
TRAVINH
M. Lê Nguyên
VINHLONG
MM. Phan điệp Thanh
Nguyễn văn Nghiêm
VIENTIANE
M. Lê văn Trương
Kiên hảo
THỰC LỢI ... Saigon

THIÊN HẠ ĐỒN

Danh vang bốn biển, tiếng dậy tám phương là thuốc

BỎ Á-PHIỆN

của hiệu Tiểu-thảo Tiên, ở Tonkin gởi lại, bào chế chẳng dùng cốt á phiện. Cách bỏ giảm dã mất mà lại bổ. Dầu cho lão nhược bực nào trăm ngàn người không sai một, làm việc khỏe mạnh vui vẻ như thường chẳng sợ sanh ra chứng bịnh gì hết, đi đường dùng rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1 $ 00

Hút ít 2 cũng 3 ve đã bỏ, ai mua dùng không công hiệu xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Rue Mayer 126 Bd de la Somme N° 82; Rue Amiral Courbet N° 40, và Rue Vannier N° 74 là tiệm trồng răng hớt tóc danh tiếng nhứt Saigon, năm tiệm đều danh tiếng xưa nay đông có bán thuốc hiệu Tiểu-thảo-Tiên ai mua cũng phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Còn bịnh hoa-liễu như Dương mai cũng đau lậu ai bịnh nhẹ nặng bực nào uống trong ngoài 2 $ 00 tuyệt nọc. Lục-tỉnh ai muốn lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị. Quí vị muốn gởi lãnh hóa giao ngân cũng được, thơ và mandat gởi cho M. Lê-văn-Anh, Commerçant Bd Albert 1er N° 142 Dakao. Saigon.

Không thứ nào sánh kịp

Nhà thuốc Lập-Xuân Dược-phòng môn bài số 206 đường Lagrandière Saigon mới chế ra một thứ dầu xức tóc hiệu « Hải Đường ».

Bổn-hiệu lấy ròng tinh ba của các thứ hoa thơm mà chế ra dầu nầy theo phép hóa học cho các bà các cô dùng.

Dầu nầy xức vào thì tóc thêm mướt và mịn màn da đầu mát mẻ lại mùi thơm ngào ngạt.

Xin các bà các cô nên dùng thử dầu nầy một lần thì rõ.

Có gởi bán khắp cả lục-châu. Mỗi ve giá là 0 $ 50.

Các bà các cô nên ...

Muốn đổi buồn làm vui

thì chỉ có nghe cô PHỤNG-HÀ hát là được

Trong mấy thứ tuồng mới đây, đây có đủ điệu ca của Nghệ Sĩ cải lương Nam-kỳ

Giọt máu chung tình
Cô Phụng-Hà ca với M. Thiện

Thâm phủ phụ hồn
Cô Phụng-Hà ca với M. Thiện

Máu tứ tình thâm
Cô Phụng-Hà ca với M. Thiện

Tây thi giọng quảng và Vọng-cổ hoài lang cô Phụng-Hà ca độc chiếc

ĐẠI-LÝ: Hãng Indochine Films & Cinémas
106, Boulevard Charner, — Saigon

Đáp tạ ân thâm

Tôi là Lâm-văn-Chương ở đường Paris, trước buôn bán tại Mytho, tôi ... bịnh nội thương nhỏ, sau bị ho sốt huyết. Từ tháng hai năm nay, mỗi ... ho đều ra máu, đi cầu thầy nầy thuốc kia, cũng đều vô hiệu, đến đầu tháng tám bịnh trở nặng lắm, đã tưởng chờ chết mà thôi. Đương lúc cả nhà lo buồn, em tôi nghe anh em bạn nói ở phòng ngủ Lục-Tỉnh Khách-lầu đường d'Espagne N° 206 Saigon, có vị Hòa-thượng ở Sơn-tây Ngũ-Tài-sơn, nghề thuốc kỳ diệu, tôi liền đến cầu thầy coi quẻ cho thuốc, ông có nói trước, hễ coi quẻ thương thì sẽ cho thuốc hết liền, như quẻ xấu thì ông không trị, may đâu ông coi tốt được quẻ thượng, ông cho tôi uống có mấy ngày bịnh liền thiên giảm, uống chỉ có hai tễ, mỗi tễ 0 $ 00 thì tôi mạnh có hai tễ rồi thì lành mạnh như xưa, tôi có giới thiệu cho ông Huỳnh-phước Sanh, bịnh hơn hai năm, cũng nhờ uống thuốc của ông mà lành. Có người đàn bà đau hai con mắt hơn 3 năm cũng nhờ ông trị lành, tôi có giới thiệu cho nhiều bịnh đến ông đều trị lành cả. Ông trị đủ các bịnh, như đàn bà kinh huyết không tốt, huyết bằng, bất kỳ đàn bà, đàn ông, con nít, ai có bịnh mau đến ông mà uống thuốc thì sẽ đặng như nguyện lại có Vương-tứ-Trinh bị huê-liễu đi uống thuốc cùng mà cũng không hết, uống của ông chỉ có 7 8 ngày bịnh liền lành. Chúng tôi không ... lấy chi đền ơn ông, nên có mấy lời đăng lên báo trước đền ơn ông ... mách giùm cho những ai có bịnh nan ma đến cầu ông coi quẻ, mà ... thuốc thì vạn bịnh chẳng tiền. Ông coi quẻ 0 $ 50, còn tiền thuốc tùy theo bịnh tình riêng. Hiện giờ ông ở tại:

Lục-tỉnh khách-lầu
đường d'Espagne số 206 - Saigon
Sau chợ mới kế bên rạp hát bóng Modern
Những người giới thiệu kính tặng:
Lâm-văn-Chương
Huỳnh-phước Sanh
Vương-tứ-trinh

NÊN BỎ Á-PHIỆN

Bằng thuốc Giới Yên Đại bổ nhân ... của nhà thuốc
BÁ-NGỌC-DƯỜNG

Bổn đường chuyên môn bán thuốc ... 30 năm nay. Khắp Đông-Pháp đều nghe danh thuốc NGUYỄN HÒA LIÊN hay đại tài.

Nay muốn cho vừa lòng mỗi người. Nên Bổn đường tận tâm bào chế riêng một thứ thiệt mạnh mà chất thuốc lại mát mẻ vô cùng. Đã riêng cho các xứ nóng như Nam-kỳ, Trung-kỳ và Cao-miên dùng thì bỏ được rất dễ, ít tốn tiền. Hút mỗi ngày 1 $ 00 ... không, ... ve đã bỏ dứt.

Mỗi ve 70 viên 1 $ 00; ve 35 viên 0 $ 50

Ngày hút lớn hơn ... mỗi ngày trên 1 $ 00 thì ... thứ mạnh ve 70 viên giá 1 $ 20 cũng tốt. Ở ... gởi ... giao ngân. Thơ và mandat gởi cho: M. NGUYỄN HÒA LIÊN
Pharmacie
246, Rue d'Espagne — Saigon

TOÀN CÕI ĐÔNG-DƯƠNG

Chiếm giải độc nhứt vô nhị

Nhà dệt của bổn-hiệu mấy năm nay, thủ một tâm đúc thứ TƠ thật tốt, nay dệt thành một thứ LÃNH màu trắng có bông kiểu lạ trước nay chưa từng có.

Mặt sáng lên cũng mướt, càng mạnh. Sẽ là một thứ LÃNH ... đặc biệt.

Quí bà hãy mặc thử, xin dời gót đến xem thì rõ.

Kính mời
NAM-XUÂN
78-80 Bd Charner — SAIGON

CAFÉ ET RESTAURANT
PATISSERIE ET CONFISERIE

Có bán các thứ bánh và đồ ăn Tây; đồ điểm tâm, và đồ giải ... đun tinh khiết.

Xin mời quí khách quiến cố, tôi rất cám ơn. Bổn-hiệu cũng có bánh đám tiệc cưới, đãi rượu và bộc lộ ... tôi chắc vừa lòng quí khách chiếu cố.

NGUYỄN VĂN-ĐẮC kính mời

Y-KHOA TẤN-SĨ
TRẦN-VĂN-ĐỐC
Chuyên trị bịnh con nít
91, đường Verdun — SAIGON

GIỜ COI MẠCH: { Sớm mai: Từ 9 giờ tới 11 giờ
Buổi chiều: Từ 3 giờ tới 5 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân chủ nào có mời

LỜI BỐ CÁO

Nhà thuốc tây của ông Nguyễn-văn-Trí tại Mytho tuy ông nhơn đã măng phần mà cũng vẫn buôn bán như xưa, vì có người đồng bào chế thuốc tức là ông Bào tễ sư Lê-văn-Phan có bằng cấp chuyên môn và có giúp việc nhà nước lâu năm.

Thơ recommandé và mandat thì xin gởi cho Madame Veuve Nguyễn-văn-Trí Mytho.

TRỊ BỊNH CON MẮT
Y-khoa tấn-sĩ Nguyễn-văn-Tân
Interne des Hôpitaux de Marseille — Membre de la Société Française d'Ophtalmologie de Paris

Chuyên môn trị đủ các bịnh con mắt, như là: vãi, cườm, chảy nước mắt, tật lé, mù, (mù lâu năm trị được)

Có mở phòng khán bịnh và có nhà điều dưỡng cho người đau nặng hay là ở xa tới.

Đường Testard số nhà 127 Saigon (góc đường Testard và đường Pierre Flandin).

Giây thép nói số 1153

Buổi mai từ 9 tới 11 giờ
Chiều từ 3 giờ tới 6 giờ

Người đi hay là hẹn giờ trước cũng được

Thuốc THIÊN-THƠI của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người. Nên có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

Tiểu-thuyết của «ĐUỐC NHÀ NAM»

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

CÁI RƯƠNG ĐỎ

Tác-giả: ĐÔNG-CHÂU

HỒI THỨ NHỨT

9. — Họa vô đơn chí !

Thân tôi Quân được việc nầy ấy là lòng tôi ao ước đó thôi, chớ có đồ gì mà quên cho được. Ở đời có nhiều khi mình bị một việc khốn nạn gì đó, nó ghi chạm vào trí óc của mình rồi, dầu cho tới bây giờ cũng chưa quên được. Như tôi đây, hoặc ngồi, hoặc nằm, hoặc đứng hoặc đi, tôi cứ thấy cái rương đỏ, cái thây ma nát tan và một mấy hình ảnh Anh Ngọc, nó ... vô trước cặp con mắt tôi hoài !

Nếu bởi cô có linh thiêng, tôi chắc cô cũng có động lòng xót thương tôi, vì tôi quá say mê cô, nên ngày nay tôi mới phải khốn đốn như vầy.

Nói đến đây tôi ứa nước mắt tôi thổn thức không biết chừng nào. Tôi muốn đến bót mà nạp mình ... đi cho rảnh. Đời là chốn cực khổ, đời là chỗ đắng chán, tôi thì đã hết cảm-tình với đời, tôi muốn nhảy sông hay thắt cổ mà chết nữa.

Nhưng tôi nghĩ lại, người ta tự vận là khi nào người ta có làm một sự gì trái với lương tâm, hổ thẹn với mình, chớ còn tôi, tôi có làm việc quấy bậy gì đâu ? Tôi chẳng qua là một thằng mắc phải hàm oan thế nào một ngày kia rồi oan ức của tôi cũng có thể phân minh ra được.

Thật, chuyện của tôi nó cũng như chuyện trong tiểu thuyết, có đâu trong tiểu thuyết người ... mắc họa, có tác giả (auteur) trông nom săn sóc và lần lần gỡ rối giùm, cho đến khi thoát nạn, chớ chuyện của tôi là chuyện thiệt diễn ra trên sân khấu xã hội, tác giả là ông trời xanh mù mù kia biết ông có gỡ rối giùm cho tôi không ?

Rầu buồn ngồi suy nghĩ mơ mộng như thế bỗng có một ngọn ... rất bần hàn dơ dáy ... lại rồi ngồi trên băng ghế một bên tôi. Ban đầu, anh ta lo gió rồi sau lại cất tiếng ca nho nhỏ, theo điệu cải-lương Nam-kỳ.

Mình đang buồn rầu như ... gặp cái thằng cha gì ở đâu ... nào là hết chỗ nói, mà nó không biết lo, để ca hát, tôi có ý không bằng lòng nên tính đứng dậy đi cho khuất mắt. Không ngờ tôi mới dợm đứng dậy, anh ta lại ... áo tôi kéo biểu ngồi xuống rồi nói :

— Thưa thầy, thầy tính đi đâu ... nếu thầy không muốn cho tôi ngồi gần, thầy có việc nói thiệt tôi sẽ đi qua băng khác mà ngồi liền dẫu tôi biết tôi có quyền ngồi chung một băng với thầy cũng vậy. Băng nầy của nhà nước sắm, ai muốn ngồi đâu thì ngồi, giàu ... cũng ngồi được cả, song theo tính tôi, tôi không muốn làm ... lòng ai hết. Tôi chắc thầy thấy áo quần tôi rách rưới dơ dáy lại ngồi gần một bên thầy làm thầy ... ở dơ của thầy phải không ? Tôi ... thầy hãy xét lại. Ở đời có người vầy kẻ khác, chớ có phải ai cũng có thể sắm nổi một bộ đồ tốt như thầy vậy hết sao ?

Nghe thằng tướng nầy ăn nói thông quá tôi phát nghi trong bụng. Hay anh ta đây là lính ... đây chăng ?

Biết đâu chừng quan Biện lý ... lính kín tìm bắt tôi rồi cho ... đến tôi đây ? Tôi nói :

— Không, anh đừng có tưởng ... như vậy. Băng của nhà nước, tôi ... nghỉ chơi, nhà cửa chi của tôi ... hay sao mà anh sợ tôi ... Tôi đứng dậy tôi đi là tại gần ... giờ rưỡi rồi, tôi phải về ... làm ... chớ ngồi chơi mãi ngoài nầy sao đặng ?

— Té ra thầy đi làm việc ? Thiệt, tôi nghĩ tôi thương mấy ... đi làm việc, cực khổ quá ... đi đây, nếu ai bắt tôi đi làm việc, ... ngồi chật hẹp ở giữa bốn bức tường, tù túng quá, tôi chịu không nổ đâu. Không, mất tự do ... tôi, tôi không chịu đâu : cái đời của tôi phải thả bình bồng như vậy thì tôi mới sống nổi...

— Anh nói nghe thiệt lạ. Ở đời có làm việc cực khổ mới có tiền mà nuôi thân mình và gia quyến của mình chớ.

— Cái đó thì ai không biết ? Song nói như thầy vậy, nghe tầm thường quá. Theo ý tôi tôi tính sống mà không đi làm việc hay là không phải làm công việc cực ... học gì cả. Thầy hãy nghĩ lại mà coi một cái thành phố lớn lao giàu có như thành phố Sài-gon nầy có lý nào nó lại không nuôi nổi một ... hai bàn tay không chịu đi làm việc ... sống hết kiếm ăn lắm hay sao ?

— Anh nói như vậy tôi nghe ... cũng hay song thuở nay anh không chịu đi làm việc gì hết mà thân anh sung sướng hay không ?

— Sung sướng lắm chớ. Tôi tưởng tôi còn sung sướng hơn mấy ông hoàng nữa, bởi vì mấy ông hoàng có phải hết thảy đều ăn ở không mà chơi tối ngày như tôi vậy đâu.

— Tiền đâu anh xài ?

— Cũng có bữa tôi có tiền vậy chớ. Vì dụ như bữa nay đây, tôi ... chắc thế nào có cũng có vài cắc bạc, chớ không phải ít ...

— Sao mà anh biết chắc được ? Người ấy chẳng rằng cười rồi nói :

— Sao lại không chắc. Thì mấy giờ ngồi nói chuyện với nhau, thầy là người có cỡ ăn cỡ làm, còn tôi là đứa không nghề không nghiệp, thầy đã biết rõ như vậy, lẽ nào thầy lại chẳng giúp cho tôi ít cắc bạc để ăn cơm chiều hay sao ?

(Còn nữa)

Cô Phùng-Hà ca nhiều bản Tàu xuất sắc

(Mới lại dĩa Odéon những 4...)

KIM TINH NƯƠNG XUẤT THẾ (1 dĩa). Phùng-Hà ca Tây-thi giọng quảng.

MẪU TỬ TÌNH THÂM (5 dĩa) Phùng-Hà ca Bản-tiều, giọng quảng, Thu-hồ, Vọng-cổ, Vân-thiên-tường.

THAM PHÚ PHỤ BẦN (4 dĩa) Phùng-Hà ca Bản-tiều, Xuân-nữ, Hành-vân, Khốc-minh, Vọng-cổ.

GIỌT MÁU CHUNG TÌNH (3 dĩa) Phùng-Hà ca Tương-tư, Xuân-tình.

Có đủ thứ dĩa hát Trần-đắc, Phước-cương, Ba-xuân, Hát bội. Máy hát Béka và máy Sonora.

Có thợ thiện nghệ sửa máy hát và ... manchon thật chắc ý.

Trữ bán tại tiệm Lê-văn-Tài ... Rue 99 Guynemer (Chợ-cũ) Saigon, và tiệm Ngô-thị-Hảo, 41 Colonel Grimaud ngay đầu chợ-mới Saigon. (Ngang gare Canine)

Huê-Đà tái-thế

Nguyên tôi tên là Hoàng nghĩa Mỹ có đau bịnh trĩ đã bảy năm nay trong đích có hạt mụt ... ngày càng lớn mỗi lần đi đại tiện ... ra có máu và đi đứng rất khó chịu ... lắm thuốc tây nam lớp uống lớp thoa nhưng không thấy hiệu nghiệm gì hết. Thời may tôi gặp Tài tử hoá Đà là ông Diệp nhuệ Hùng ở Cholon đường Marins môn bài 134 dùng cách hoá họa một ... cột và thoa thuốc không đầy 16 ngày tôi lành bịnh như xưa. Nên tôi chẳng nề ... đời ... mà giới thiệu ông Diệp-nhuệ-Hùng như quí ông ở lục châu ai có bịnh nói trên đây thì đến ông điều trị thì khỏi lo tiền hết tật căn.

Hoàng nghĩa Mỹ
N° 125 Rue Richaud 125 Saigon

HỘI VẠN-QUỐC TIẾT KIỆM

Hội nầy đánh phép để hiệp vốn Tư-bổn của Hội 1.000.000 lượng và 8.000.000 quan phật lăng đóng tất cả rồi

Quản-lý cõi Đông-Pháp
26 đường Chaigneau, Saigon

Muốn lập vốn muốn để dành tiền lo đời hậu, hãy mua vé của Hội Vạn-Quốc Tiết Kiệm

Vé nầy có quyền hưởng đặng một phần ba tiền lời của hội

Chư vị nào muốn biết rõ cách-thức về Hội Tiết-Kiệm, hãy gởi thơ xin một cuốn Điều Lệ, Hội sẵn lòng cho liền.

BINH TRI

Cung tụng lương y

Tôi là Đàm bảo-Kính, ở đường Galliéni số 223, trên lầu, có nhiễm một bịnh-trĩ lòi con trẻ, năm nay đã sáu bảy năm rồi, khi bịnh mới phát ra thì ăn ngủ không đặng đau khổ vô cùng mỗi khi đi sông, thì nơi hậu môn lòi con trẻ mãi ra lại lâu rất đau vô hạng, khi đi sông rồi thì mệt phải nằm nghỉ gần một giờ đồng hồ con trẻ mới thụt vô đặng, tưởng là phải chịu tật trọn đời vì cái bịnh hiểm nghèo nầy. Thời may bữa no có người bạn hữu đến thăm tôi thấy tôi như vậy mới điềm chỉ cho tôi ông thầy chuyên khoa bịnh trĩ tên là Ngô-kiên-Thanh ở đường An điềm số 3 (Cholon) mà nhờ ông điều trị giùm. Tôi đến nhà thầy coi bịnh rồi cho thuốc, không đầy hai tuần lễ thì bịnh của tôi lành mạnh như xưa không còn đau nhức gì, nay tôi vì mang ơn thầy không biết lấy chi đền ơn; nên nay rằng vào báo nầy trước đáp ơn thầy, sau nữa giới thiệu cho đồng bào biết chỗ thầy điều trị kẻo chạy thuốc không nhằm chỗ mà tốn hết ... công, rất nên nguy hiểm. Nguyên ông thầy nầy, lấy khoa học mới mà trị bịnh trĩ không đau đớn chi hết, và không dùng dao hay là kéo mà động tới chỗ đau của mình thật là một ông thầy chữa bịnh trĩ rất tài.

Construit par J. Canova

LA MAISON DE L'AUTOMOBILISTE

AUTO-ACCESSOIRES MAISON DIDIER 61, Rue Pellerin, Saigon

...O-như-Liên
91-93, RUE D'ESPAGNE 91-93

... muốn ... thì hiệu máy ... Vẽ hình người về da, về ... Làm mộ bia bằng đá cẩm thạch. Bán đồ phụ tùng xe hơi xe máy. Sửa máy ... đồ phụ tùng. Bán máy ... thở, tây, tàu, cao-man, ..., trung-kỳ, bắc-kỳ.

Téléphone số 6.80

ĐẠI GIẢM GIÁ
120 RUE D'ESPAGNE

BAN ĐÊM — BAN NGÀY

Chụp hình-vẽ hình-Rọi hình

— RẺ LẠ KỲ —

Chụp bằng đèn khí mà lại có phần ... hợp bóng mau hơn nháy mắt.

VẼ HÌNH

27 X 30	30 X 40	50 X 60	60 X 80
3$ 9	4$70	6$40	10$50

Điều cần ích

... Annam sửa coeur... sửa không đụng tới đâu. ... người muốn lấy một mình chung ... hình riêng ... chung ... hai vợ chồng chụp riêng ... giờ ráp chung lại không giống không lấy tiền.

ECLAIR PHOTO
120 Rue d'Espagne 120
Gần Chợ Cũ Saigon
TRẦN VĂN NGUYỆN
Autophotographe diplômé de Paris. Ancien opérateur photo à la ... Paris

Y-KHOA TẤN-SĨ
DOCTEUR
Trần-thọ-Đông
Ancien Interne des Hôpitaux et de la Maternité de Perpignan (France)
Ở tại đường Thủy binh (Rue des Marins) 112 Cholon
Giây thép nói N° 418

Coi mạch mỗi ngày.
Sớm mai từ: 8 giờ tới 10 giờ
Chiều từ: 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi vô trong ... tỉnh thì sẵng lòng đi.

Coi về các thứ bịnh mà về sự sanh đẻ đường thai. Hay là lâu năm rồi mà chưa có thai đặng. Về các bịnh trong mình của đàn bà (đường kinh không đúng kỳ. Huyết bạch tử-cung nằm không ngay. Hay là các thứ bịnh khác trong tử-cung đều thạo)

ÉTABLISSEMENTS
BÉCÉ-SPORT
LY-DE dit THAI
39, Rue de Canton, Cholon, 39

Vì ước ao cho quí vị mỗi người có thể mua được một cái xe máy đẹp, bền mỹ, kim thời, chắc, nhẹ nhàn và có trớn nhiều. Để nổi danh tiếng khắp cả Đông Pháp lại thêm mỗ kỳ đua, mấy hiệu xe của hãng đều được đục giải quán quân luôn. Nên Hãng định hạ giá những hiệu xe sau đây :

Hiệu			
Hiệu	BÉCÉ-SPORT	routière	...$
—	CORTÉA	routière	45$
—	JULLOR	routière	4.$
—	B...C.	routière	4.$
—	ABEILLE	routière	4.$
Xe thường để đi công-việc			3.$

Xin quí vị chú ý, LY DE DIT THAI

Lửa lửa ! Xe hơi đỏ, xe hơi đỏ
Nên coi chừng kẻo bị phạt.

Quí ông chủ xe đỏ nên để ý theo lời nghị-định của quan Toàn-quyền Đông-dương buộc các thứ xe đỏ đưa hành khách phải có một tấm luật riêng của ngài mới ra treo tại trên xe và phải có một cái bình chữa lửa (pompe d'extincteur d'incendie) đặng phòng khi phát hoả.

Nay bổn trường muốn cho khỏi nhọc lòng quí ông gia công tìm kiếm mà mua, nay bổn trường có trữ bán Đều ... mới buộc và Bình chữa lửa (extincteurs) đủ có giá lại rẻ, dùng đợi đơi thì nghiệm trước khi mua.

Lại nữa bổn trường có lãnh dạy thì xe hơi, ... bán, và cũng có bao tai xe đỏ (Camion) xe nhà đi ... (Torpédo) xe máy dầu (motocyclette).

Sau đây vì kinh tế khó khăn nên bổn trường định sụt giá phân nửa phần.

Vậy xin Quí ông có dùng xin đến nơi bổn trường thì đặng vui lòng theo ý.

Bổn kính
CHU-VAN-HAI
Directeur de l'Ecole Auto
N° 51 ... Colonel Grimaud—Saigon
(Sau gare xe lửa Canine)

Giấy Tonkin đủ màu !

Đương vợt rẻ trong một tháng 5$00 chỉ còn 2$50

Balles Ping-Pong hiệu Williams

là tốt hơn hết, có bán sỉ và bán lẻ tại hiệu

Kim-Long
10, Rue Amiral Courbet Saigon

Bá-Lạc Khách-sạng
N° 76, 78, 80 Rue de Reims, Saigon

Ở nhằm con đường yên tịnh, Phòng sạch sẽ mát mẻ. Bồi khuôn phép lịch thiệp được vừa lòng quí khách luôn. Giá phòng rẻ hơn các nơi.

Nón Panama Francia
sụt giá : 3$50 và 4$ một cái
TRỮ BÁN TẠI HIỆU
NGUYỄN-VĂN-TRẦN
94-96 Bd Bonnard, Saigon
Giây thép nói 178

Quảng-đông Trung-y Học-sĩ

Tại đây là Hà-di-Quang Y-học tốt-nghiệp tại trường Trung-y học Quảng-đông, và có làm chủ-nhiệm giúp việc cho quan y bộ Trung-hoa.

Tinh y về các khoa, như nội thương, ho huyết lâu năm, tay chơn quá hại, mình mẩy sưng và, đàn-bà đường kinh không đều, huyết mạch suy kém, xích-bạch đái hạ, gân cốt đau mỏi, cũng lâu năm không cưới, mình mẩy ốm xanh, và con nít mắc phải bịnh cam tích.

Các bịnh nói trên đây, tôi đều lãnh hết và bảo y toàn mạnh, nay lại nhờ quan vệ-sanh thương cấp phép chánh-phủ, ... chiếu ... Tôi là người có tài về khoa nội thương y học, vậy tôi đăng lên đây cho ai có bịnh cứ lại nhà tôi, thì tôi sẽ xem hết lòng cứu giúp, ...

Chợ ... đường Marché ...
(Cholon)
Trung-quốc Y-sanh
HÀ DI QUANG kính

Phần thưởng của ai ?

ĐƯƠNG VỢT

Chẳng phải 1$50 mà thôi còn cho phần thưởng (Prime)

Xin các nhà chơi Tennis lưu ý, hết vị đương « Raquette » muốn cho lâu đời chỉ có ba điều cần yếu :
1 là ... dây cho đều
2 là ... khỏi dịp
3 là dây tốt.

Vậy trước khi đương phải lựa chỗ cho đáng tin cậy. Chỉ có Bazar ở gần gare Dakao, buôn bán thiệt thà, chúng tôi mới mướn được người thợ thiệt rành nghề đương vợt và làm thiệt kỹ-lưỡng.

Bổn hiệu chủ-nhơn muốn khỏi mất lòng ... không cho thợ làm dối trá.

Còn giá thì chúng tôi cũng đồng giá với các hiệu khác, đáng tin cậy lắm.

Vị nào ở xa gởi đương chúng tôi gởi contre Remboursement sẽ thêm tiền gởi ... phí 0$ ...

Au Meilleur Prix
N° 13 rue Martin des Pallières
à côté de la gare
DAKAO

Hay trừ các bịnh

Hiệu thuốc Từ ngọc Liên là đáng tin cậy hơn hết, đã có tiếng lâu năm và được thiên hạ hoan nghinh lắm, những bịnh tả, lị, ho, suyễn, bạch đái hạ, nguyệt kinh sai lịch, đêm không ngủ, đau bụng lâu năm v.v. các chứng trẻ con, ọc sữa khó nuôi lớn, chuyên môn về các chứng bướu liền, mỗi đau hay là lâu năm nhập cốt hiểu chứng thế nào cũng có đủ phương đặng chữa trị lành tận gốc, không công phạt, không hại sanh đẻ, người lớn trẻ con nội khoa ngoại khoa bịnh nào thuốc nầy đoan chắc là linh nghiệm phi thường không đủ sinh kiện, có bịnh chi khác cứ viết thơ hỏi, và đã có trả lời, mua thuốc cứ ... là phải kể bịnh cho kỹ. Gởi bán tại Saigon hiệu Ng-thị Kinh 8 rue Aviateur Garros tổ ... 9.3.

Các nơi khác cứ viết thơ đề cho
M. Đinh thành Song
(Vinhlong) ... CAI ...

SÂM-NHUNG ĐIỀU KINH
CHỈ BẠCH ĐÁI HOÀN
Nhản hiệu « Song Phụng »

Thuốc chánh trị bịnh đường kinh và chứng bịnh đái lâu ngày. Thuốc nầy chủ trị những chứng bịnh bởi tử cung hư làm bụng đau mỏi, kinh không đều và chứng bạch đái hạ lâu ngày không hết đến nỗi nước da vàng, mình ốm ốm, muốn làm bịnh lao, nếu uống thuốc nầy cho thường chẳng bao lâu thấy nó công hiệu lạ lùng, trở nên tinh thần khoẻ khoắn, ngon ăn ngủ, tự nhiên tật bịnh phải hết. Ấy là một phương thuốc vương đạo trừ tật ... nữa. Tánh thuốc rất hạp với khí hậu các xứ nóng, đã ng đi 30 năm nổi danh tiếng khắp quản đảo Nam-dương, hiện nay khắp Nam kỳ, Lục tỉnh đã có mua dùng phần nhiều trị bịnh rất công hiệu.

Mỗi ve giá là 1$50

Bổn-tiệm có thứ thuốc hoàn bổ thận rất thần hiệu kêu :

LỘC BIÊN KIỆN THẬN CỐ BỔN HOÀN
(Thuốc hoàn bổ thận)

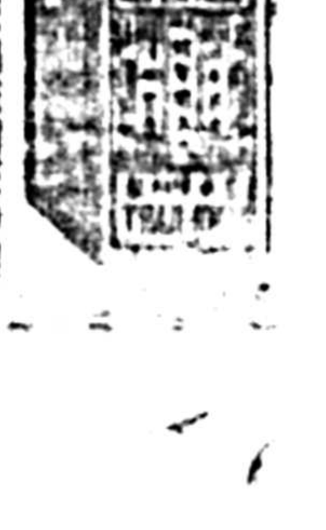

Bổ tâm dưỡng ... hao tổn, ... thận ... bị hư kém, làm cho ... đường điều hòa, ... vận thực phẩm, thì ... máu ... tinh khí phải đầy đủ, thuốc nầy có thể ... thuốc ... nhiều ...

Y-học sĩ: TRẦN ...

Tiệm tại ...

Mỗi ve ...

THẾ-GIỚI ĐẠI-SỰ

Việc nước Tàu

Âm-mưu của người Nhựt

Người Nhựt làm cho Mãn-châu có nội biến, rồi lấy cớ đó chữa mình. — Tình hình Mãn-châu không yên.— Người Nhựt cai trị Tề-tề Cáp-nhĩ và quyết đánh tiêu quân của Mã-chiếm-Sơn. — Hội Vạn-quốc chưa chọn bàn ủy-viên điều-tra.— Quân Nhựt tuần phòng ở Hán-khẩu.— Tại sao Phổ-Nghi chưa lên ngôi

Làm cho rối loạn rồi kiếm cách bài trừ

Thượng hải, 23 Nov.— Về việc Hội Vạn quốc phái ban ủy-viên điều-tra qua Mãn-châu, Nhựt nói Tàu ý không tin cậy. Tàu không tin cậy, vì những việc dưới đây chăng

« Nam kinh nói rằng Nhựt bổn có lập ra một cái chương-trình hành động, mục-đích là bày cuộc rối loạn ở nội Trung-tế, nào là sai tàu binh chở súng ống qua đó nào là làm những cách khiêu khích để chọc tức người Tàu cho họ gây gổ.

« Chánh phủ Tàu đã biết rõ từng khoản nhỏ-nhặt ghi trong chương-trình ấy, nên chi chánh-phủ Tàu cáo rằng tô giới Nhựt ở Hán-khẩu là ổ hang của Nhựt gây rối. Mục-đích của Nhựt là chiếm-cứ kho đạn súng đạn của Tàu ở Hán-dương (*Han Yang*). Hễ lấy được kho nầy rồi, thì dễ khuấy ra các cuộc rối loạn lắm.

« Trong chương-trình ấy, chánh phủ Nhựt cũng có chỉ rõ ràng những tay yếu-nhơn của Tàu, những người nào họ sẽ đánh nữa. Cái bản biên tên những tay yếu-nhơn ấy lại lọt về tay chánh-phủ Nam-kinh, ấy là nhờ sở do-thám Tàu giỏi lắm.

«Sở do-thám của Tàu khám phá được vụ nầy, liền cho Hội Vạn-quốc biết và tuyên-bố cho thế-giới hay rằng, âm-mưu của Nhựt đối với Tàu là như thế đó.

Tàu đã làm tờ trình đệ qua cho Hội Vạn-quốc và dặn Thi-triệu-Cơ sao sao cũng nói cho Hội biết cái gian-tâm của Nhựt. Nhứt là cái nghĩa rằng cái họa khiêu-khích của người Nhựt ở Tàu lớn lắm.»

Quân cướp làm lộng ở Mãn-châu

Đông kinh, 23 Nov.— Sở thông tin Rengo nói rằng những tin tức tiếp được các nơi ở Tàu gởi tới, đều nói quân trộm cướp hoành hành ở Mãn-châu dữ lắm.

Tờ báo ở Hán-khẩu đăng rằng có trăm quân cướp kéo ra chận đường xe lửa đi Bắc-kinh Hán khẩu, bắn súng lên xe rất dữ dội. Bữa ấy nhằm đêm 18 Nov. Có hai người hành khách bị giết chết và nhiều người trọng thương.

Phụng thiên.— Cũng sở thông-tin Rengo nói bữa sớm mai 23 Nov. có 200 quân cướp đánh phá Chin-min-tam. Quân cướp và lính Tàu bắn nhau không khác gì một đám giặc lớn. Người Nhựt ở đó kéo nhau vào dinh lãnh sự Nhựt trốn lối 70 người.

Có tin ở Cáp-nhĩ-Tân nói Mã-chiếm-Sơn thất trận lui binh rồi, thì từ hôm ấy đến nay nhơn-dân được ở yên.

Về tay người Nhựt

Chánh-phủ tỉnh Hắc-long-Giang nay dời về Tề-tề Cáp-nhĩ rồi, việc cai trị gì nầy đều về tay người Nhựt ở Cáp-nhĩ-tân kiểm-soát.

2.000 quân Nhựt ở Tề-tề Cáp-nhĩ

Các nhà chuyên-trách binh-bị Nhựt bổn để lại 2.000 quân đóng giữ Tề-tề Cáp-nhĩ. Số quân còn lại 3.000, thì rượt theo quân của Hắc-long-Giang.

Có tin nói quân Nhựt đã chiếm đường xe lửa Tề-tề Cáp-nhĩ đi Kashan rồi.

Thiệt tình Nhựt muốn diệt quân của Mã cho tiêu

Bộ Binh của Nhựt có tuyên-bố rằng làm sao cũng phải diệt đạo binh của Mã-chiếm-Sơn cho tiêu tan đi, chừng giẹp yên quân Mã rồi thì mới đem quân lên Tây-Bắc.

Nhựt muốn đánh tiêu Mã là sợ để Mã chiêu mộ được binh, vậy cánh đều đủ, thì khó lòng lắm.

Chừng nào ban ủy-viên mới khởi hành?

Paris 23 Nov.—Hai bên Hội Nhựt đã công nhận cuộc phái ban ủy-viên điều-tra, nhưng đến nay chưa lập chương-trình xong.

Cứ theo dự-thảo thì chắc ban ủy-viên sẽ không dưới 3 người. Nhưng công việc của ban ủy-viên không có gì dính líu tới cuộc Nhựt rút binh cả.

Hiện nay người ta đang lo thảo-luận bàn chương-trình ấy, dùng những lời lẽ êm dịu, sao cho Tàu công-nhận và Nhựt vui lòng mới được.

Cứ nài rút binh mà thôi

Hội Vạn-quốc còn gặp việc rất khó-khăn này là đoàn đại-biểu Tàu cứ nài cho Nhựt rút quân ngay lúc ban ủy-viên làm việc.

Còn đoàn đại-biểu Nhựt thì lại khác. Họ nói không nhận chữ lời kêu nài của Tàu được, chừng nào có bảo-chứng gì chắc chắn, không thiệt hại đến người Nhựt ở Mãn-châu, thì Nhựt mới chịu lui binh mà thôi.

Vụ Mãn-châu chỉ do một mình nước Nhựt thôi

Phương-Trạch lúc ban đầu không chịu phái ban ủy-viên điều tra qua Mãn-châu. Phương nói tình hình ở Mãn-châu chỉ do ở Nhựt-bổn, nếu muốn cho xen một nước thứ ba vào thì e cho sanh thêm rối mà thôi.

Nhưng, lấy tánh cách hòa bình hơn thì Nhựt chịu phái ban *ủy-viên xem xét* (commission d'étude) chớ không chịu phái bàn *ủy-viên điều-tra* (commission d'enquête.) Ban ủy-viên xem xét không những dò hỏi cho rõ tình-hình ở Mãn châu không mà thôi, lại phải xét cho biết nguyên-nhơn vụ đầu mà sanh biến nữa.

Người Nhựt lo phòng thủ ở Hán-khẩu

Nam kinh, 23 Nov.— Mấy ngày sau đây, quân Nhựt sắp đặt việc tuần phòng ở tô-giới Hán-khẩu nghiêm lắm.

Cứ mỗi đội quân tuần phòng thì có một cây súng liên-thinh mười chiếc xe hơi nhẹ và hai chiếc xe hơi bịt sắt. Trên mái nhà thì họ đặt những súng liên thinh để ngừa cuộc biến.

Cái nguyên nhơn vua Phổ-Nghi triển lại ngày lên ngôi

Vua Phổ-Nghi sở dĩ chưa lên ngôi hoàng đế, không phải là tự liệu đài cung việc chưa kịp sửa soạn lại đâu. Nguyên là mới đây chánh phủ Nhựt có tiếp được một điện của Tùng-Bình ở hội Vạn-quốc gởi về nói rằng: Cuộc ngoại giao vận động đã có kết quả, binh thế quốc tế có mòi khá lắm, nên chi chánh phủ Nhựt mới đánh điện cho Bổn-Trang ở Mãn-châu đình lại cuộc tôn vua Phổ-Nghi. Nếu Hội Vạn-quốc mà không buộc Nhựt rút binh, thì Nhựt không cần lợi dụng Phổ Nghi tôn ngôi làm gì cho mất công nhọc sức.

Giá báo sửa lại

Một năm . .	15 $	00
Sáu tháng .	8	00
Ba tháng . .	4	00
Một tháng .	1	50
Mỗi số . . .	0	07

Tại Giồng-luông có một ổ trộm cướp

Xin quan chủ tỉnh Bentre ra lịnh cho người cầm quyền cai trị trong tổng Minh-phú phải mở mắt ra

Bổn báo tiếp được bài như đăng như vầy:

Chúng tôi là lương dân trong tổng Minh-Phú, quận Thạnh-Phú (Bentre) đăng lời khổ cáo nầy ngửa nhờ quan chủ-tỉnh Bentre soi xét.

Nguyên tổng Minh-Phú chúng tôi 33 năm trở lại đây, nhơn dân an cư lạc nghiệp, trộm cướp nép oai, là nhờ phần chánh trị của Cai phó tổng hết lòng vì phận sự. Từ ngày ông Ban Biện S... lãnh phận sự ấy đến nay, thì ôi thôi! Trộm cướp lung tung, cho đến đỗi chúng đánh giựt ban ngày mà dân tới báo cho thầy hay, rồi thầy bỏ qua, không thèm truy tầm dò hỏi chi hết.

Như nội trong nửa tháng Nov. 1931 tại vàm Giồng-luông, ăn cướp vô tới trong rạch cũng mà đánh ghe thương hồ, đánh một ngày nghỉ một ngày liền nhau sáu ngày mà bị lượt đánh. Chúng nó biết làng tổng không làm gì được nên chúng nó không thèm đánh ban đêm cho cực. Cứ 8 giờ sáng, 12 giờ trưa, 3 giờ trưa, 5 giờ chiều, chờ khi nước ròng ghe bàn trong giồng luông ra thì nó chận đánh lấy tiền bạc gạo thóc rồi thả đi. Người bị cướp đến báo làng, làng nói chúng đi mất không biết đâu mà kiếm. Cho tổng hay, thì tổng cứ ở lại phòng giấy viết trát biểu làng đi tuần nói chuyện dối dối vậy thôi, chớ không thấy tuần kiếm chi hết.

Bởi phần cai trị trong tổng biếng nhác như thế, cho nên bọn trộm cướp lấy lòng khuấy nhiễu dân lành thái thậm.

Cúi xin quan chủ tỉnh ra lịnh cho dọ thăm cách nào kín nhiệm được khám phá cái ổ trộm cướp tại vàm rạch Giồng luông tới vàm Rạch Bang cung, cho nhơn dân trong tổng Minh Phú và Minh trị cùng ghe thương hồ được nhờ.

Nếu quan lớn viết trát cho tổng làng dạy tuần phòng, thì vô ích, vì họ không khi nào tuần phòng đâu mà có đi là đi biểu bọn cướp tránh đường cho họ đi rồi chúng họ về sẽ đánh chớ không ích gì hết.

Chúng tôi rất trông ơn quan lớn hạ lịnh ân cần cứu cấp cho dân.

Dân trong tổng Minh phú

Đ.T.H.

Ông Tổ loài người với ả Phù-Dung

Khỉ ghiền cơm đen

Một người nhà giàu họ Ngụy ở Quảng-đông ghiền cơm đen rất nặng. Họ Ngụy có nuôi một con khỉ, thường hay cho nó ở quanh mình, khi nào hút xong, đồ mặc con khỉ ở trong nhà, đóng cửa đi chơi. Nhưng khi về thì thấy bàn lèn và các đồ hút đều đổ ngổn-ngang và hộp thuốc lại vơi đi.

Họ Ngụy có ý nghi, một hôm làm bộ đóng cửa đi chơi, rồi đứng rình ở ngoài mà ngó vào trong, thì thấy khỉ ta đang dựa đầu vào gối, lấy cái tiêm thuốc, hơ lên đèn trông rất tự nhiên, rồi cũng hút cũng thở khói ra bột như làng tẹp chuyên-môn.

Họ Ngụy biết thế, một hôm quyết không cho khỉ hút trộm như vậy nữa, và giấu kín cả bàn đèn một chỗ, rồi đóng cửa giả đò đi chơi như trước. Đến cơn ghiền, khỉ ta chịu không nổi, tìm kiếm bàn đèn khắp mọi xó không thấy, liền vật vã rên la, rồi nước miếng trào ra đôi mép, nằm bẹp trên giường, mắt lim lim nhắm lại...

Thế là khỉ ta chết, vì không được hút thuốc phiện.

Muốn biết trong bụng khỉ ra sao, họ Ngụy lấy dao mổ, thì thấy nhiều con trùng trắng, bò lúc nhúc ở trong bụng, theo đường huyết quản mà ra ngoài. Ngụy sợ quá, từ đấy không dám hút thuốc phiện nữa. Sau họ Ngụy có đem sự thật nầy đăng lên báo chương để cảnh tỉnh làng bẹp.

THỂ-THAO

Mừng Hội «Jeunesse Sportive de Thudaumột» sắp ra đời

Mới đây, trên Thudaumột, anh em mộ thể thao có hợp nhau lại để bàn tính lập hội thể thao, và nói theo gương hội lớn là « *Thudaumột Sport* » mà tập dượt.— Hội thể thảo mới nầy đã hiệu là « *Jeunesse Sportive.* » — Bữa Chúa Nhựt rồi, anh em có tề tựu đông đủ tại nhà M. Trần-văn-Tỉ, để lập bàn trị sự và lo chăm nom cho hội.— Bàn trị sự đã lập xong sau nầy:

Chánh-hội trưởng: M. Lê-hữu Nghĩa, Albert Inspection du Travail (Bureaux du Gouvernement) Saigon.

Phó-hội-trưởng: M. Hoàng xuân-Khang, Agent Technique des Travaux Publics Thudaumot.

Chánh-thủ-bổn: M. Võ-văn-Tỉ 14m, Secrétaire-Comptable à la Sté A. C.R.I.C. Saigon.

Phó-thủ-bổn: M. Trần văn Tỉ, 4è année au Pensionnat Huỳnh khương Ninh (encongé à Thudaumot).

Chánh-Thơ-Ký: M. Dương-văn-Diệp, Secrétaire à la Patarie à Thudaumot.

Phó-Thơ-Ký: M. Nguyễn-văn-Ân, Secrétaire au Syndicat Agricole à Thudaumot.

Hội-đồng: M. Lê-văn-Chi, Infirmier à l'Hôpital Thudaumot v M. Lưu-văn-Thạnh, Surveillant Général de l'Institution H.V. Trấn à Thudaumot.

Sau khi lập bàn trị-sự xong Ông Chánh-Hội-Trưởng có đôi lần cám ơn hết thảy anh em có lòng mến Ông mà bầu Ông lên cái chức đáng mấy ấy, và Ông hứa rằng ông sẽ hết lòng lo cho Hội được toàn vẹn và vẻ vang trên con đường thể thảo. Lại nữa ông hứa sẽ rằng giúp, sau khi bản điều lệ sẽ gởi xuống Saigon và đệ trình lên Quan Thống-Đốc Nam kỳ. Hiện thời bản Điều-lệ đã làm xong, và còn đương đệ trình lên Quan Chánh chủ-tỉnh Thudaumot Mong sao Hội mau chóng lập thành, thì có chi làm cho anh em ở Thudaumot vui và hãnh. Nghe đâu Hội Thudaumot Sport là bộ đàng anh cũng hứa sẽ hết lòng giúp ích cho anh em trong ... một.

Vân-Tự

Mấy lời thành thật

Đây là nhơn dung của ông Nguyễn-văn-Đồ, hiện thời làm đại cả trong làng Vĩnh-lợi hạt Gocong.

Ông vì nhờ xem báo Quốc-âm thấy rao thuốc bổ đàn ông cường thận lực tinh hoàn của bổn đường nên ông có viết thơ mua hai hộp, gởi theo cách lãnh hóa giao ngân: Vậy có mấy lời theo thơ dưới đây:

À Monsieur le Directeur Pharmacie Phùng-gia-Viên 123 Rue Paris Cholon.

Kính thăm ông chủ, sau thăm những người giúp việc trong tiệm ông cho đặng mạnh, hôm tháng trước tôi có xem báo Đuốc.Nhà-Nam, thấy ông bán thuốc cường-thận lực tinh hoàn gọi là thuốc bổ đàn ông, mà thứ thuốc đó thường để giúp các bịnh đàn ông hoặc là người trai tráng.

Nên tôi mua hai ve, tôi dùng những bịnh của tôi thấy hết nhứt mỏi, thật là y như trong toa nói đó, ngày nay xin ông gởi cho tôi hai ve nữa, thật tôi ăn uống và trong mình tôi bây giờ khỏe khá lắm, vậy có mấy lời khen ông chủ thuốc thứ nầy giúp cho đồng-bào, xin ông được thơ nầy gởi giúp thuốc giùm đến nhà gây tiếp tôi sẽ đóng bạc mà lãnh thuốc,

Mấy lời cám ơn ông

Nay kính

Vinhlợi, le 15 Septembre 1931

Nguyễn văn Dồ

ĐẠI-CẢ

Vinhlợi Gocong

YẾU DÙNG TRƯỚC. — MẠNH DÙNG SAU

Thuốc bổ đàn-ông

Tráng thận lực tinh hoàn

Gọi là thứ thuốc giúp cho những người trai tráng, hoặc ông già, bổ phẩm con người thờ vóc mới tương cao. Ra chưa thành trước hết mạnh ra có hai thận cho nên thận là gốc nên có thận hẳn thêm âm gồm lại nguồn cội của khí quyết tinh mạng con người do nơi đó mà sống, ấy vậy nên sớm chẳng lo trước thì thường sanh chứng bịnh tiêu thiên chẳng đã hèn thiên thất thường ăn uống thiếu hụt hoặc sái phép vệ-sanh sắc dục, quá độ dương suy yếu mỏi gân đàn hà tinh khí xuất ra, trước đám ngủ di tinh ra nhiều.

đêm đái nhiều ít không chừng hoặc bịnh lậu nên thiếu sức bổ dưỡng thành ra ốm o. Tinh thần khí huyết suy đau thắt ngăn lưng trông trí lo quá lao, cũng chóng mặt đỏ hào quang, thường đàn ông mà dùng thuốc nầy hoặc có trong nhà thì cũng như người bịnh có rước một ông lương-y trong nhà thì người bịnh đã thấy thứ thuốc đủ mạnh mà còn bổ khỏe là khác nữa, chư tôn có mua nhìn cho được hiệu Phùng-gia-Viên nhãn chữ Á) thì mới phải.

Giá mỗi hộp là... 1$50, một lố 15$00.

Phùng-gia-Viên (*Pharmacie*)

123, Rue Paris-Cholon

Có gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Đại-lý phòng hớt tóc Nguyễn-Hữu 189, Rue P. Blanchy prolongée Phú-nhuận Saigon, cũng có để bán ... Saigon

Lê-văn Vinh

Đậu bằng Thực-Nghiệp trường Quốc-học máy đồng hồ tại Besançon (Pháp)

Sửa đồng hồ và máy tế kiến như: máy hát, máy may, máy đánh chữ, khóa tủ sắt, súng, máy chụp hình, máy hát bóng v. v.

LÊ-VĂN VINH

148, d'Espagne 48

(ngang chợ mới) SAIGON

Một thành hai

Tôi chuyên nghề may đồ Tây và đồ Ta đã có hơn 10 năm nay, nhờ được quí ngài chiếu cố, nên tiệm tôi được tấn tới và đứng vững ở trong buổi kinh tế khủng khoản nầy.

Ke cảm tình đối với quí ngài tôi mang không phải ít, cho nên không ngày nào là không lo nghĩ làm sao đền đáp lại mối cảm tình ấy.

Cũng vì cái khối kiến nói trên nên tô lo nào là chân chánh tại tiệm may, nào là kiếm thợ khéo phụ giúp tôi may cho hợp ý quí ngài. Tuy vậy nhưng chưa được vừa lòng là lâu nay tôi thấy trong nghề may có đều bất tiện nhứt cho quí khách là cái quần tây. Vì vụ như quí ngài may mặt bộ đồ tồn hết máy chục đồng bạc được ít lâu, cái quần phải bị mòn rách thì lo cái áo cũng phải theo cái quần mà hủy bỏ.

Muốn tránh sự bất tiện ấy, *mấy năm* nay tôi lo nghĩ chế bòn làm sao cho cái quần tây mặc được cả hai phía, nghĩa là xây trở, trước ra sau, sau ra trước cái cũng được như nhau, nhưng cắt thử hết bộ nầy đến bộ khác, hao tốn cũng đã nhiều, nhưng chưa có được kết quả gì hay; mãi đến ngày hôm nay mới thấy có kết quả mỹ-mãng người bình dạng thế nào tôi cắt bận cũng được cả.

Quí ngài ai muốn xem kiểu thì xin mời ngay đến coi ở tiệm CÁT-THÀNH 40 Amiral Courbet Saigon. Sau khi thấy rồi chắc không khỏi được các ngài ban khen.

Có lẽ cũng nhờ đó, tôi đền đáp được mối cảm tình mà tôi đã mang ơn quí ngài ấy.

CÁT-THÀNH

40 Amiral Courbet Saigon

Kính cáo

Chủ-nhơn: Trần-trung-Tỉnh

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 24 Nov. 193.

LÚA

Mỗi tạ 68 kilos

Gocong	2 75	Omon	2 60
Tanan bảnh	2 60	Cairang	2 60
Cai lậy	2 65	Thốt Nốt	2 60
Cai-bè	2 68	Long xuyên	2 60
Vinhlong	2 65	Châudoc trắng	2 60
Baké	2 70	— Đỏ	2 2.
Cần-Chong	2 67	Tanchâu	2 15
Cang-Long	2 67	Sadec trắng	2 60
		— Đỏ	2 15
		CAOMIEN	
Travinh	2 67	Battambang	2 45
Bai-xau	2 70	Banam	2 50
Baclieu	2 75	Soai rieng	
Rachgia	2 75	Lưu đỏ	2 15
Phuocleng	2 75		

GẠO

Mỗi tạ 60 kilos

Gạo N° 1 25% tấm		3. 9o
Gạo N° 2 40 % tấm		3. 60
Tấm	1-2	2 55
Tấm	3-4	2 7o
Cám trắng		1 85
Cám lứt		1 60
Sao lúa đã đóng ...		2o. 00

Giá lúa nầy không chắc.

Tin tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Cap Tourane	28 Nov.
Meinam	26 Nov.
Sphinx	2 Déc.

Ở Tàu và Nhựt qua

André Lebon	27 Nov.

Ở Trung-Bắc-kỳ vô

Amboise	1er Déc.
Dalny	26 Nov.
Claude Chappe	29 Nov.

TÀU ĐI

Sang Pháp:

Amboise	5 Déc.
Dalny	1er Déc.

Ra Trung-Bắc-kỳ.

Claude Chappe	3 Déc.
Meinam	29 Nov.
Cap Tourane	1er Déc.

Đi Tàu và Nhựt

Sphinx	5 Déc.

QUÍ ÔNG CHỦ

Nhà máy, Garages xe hơi, tàu, canot, v.v.

Bất kỳ đồ chi bằng Gan, Aluminium, Đồng, thau, hư bể xin quí ông gởi hoặc kiếm cho được **Lò đúc của Annam** chúng tôi **Đúc, Tiện** lại thì quí ông khỏi lo đều trở ngại về máy móc, vì chúng tôi làm **Kỹ, Khéo, Mau** và **Hạ giá** rẻ hơn các hãng

M. NGUYỄN-VĂN-ĐÔ

Gérant des Ateliers et Fonderie Tri-Đo

39 bis, rue d'Arras — Saigon

(...d'Arras)

—PHONG-CẢNH KHÁCH-LẦU —

PHÒNG SẠCH SẼ GIÁ RẺ HƠN CÁC NƠI —:— CÓ GARAGE ĐỂ XE KHÔNG MẤT TIỀN

SAIGON — VÕ-VĂN-BẢN Propriétaire — T. 407

TRỌN MỘT THÁNG...

Từ ngày 1er Novembre cho tới 30, VĂN-HOA-VIỆN là nhà hớt tóc kiểu thời mới, khai trương ở ngang tàu theo đầu số 80 đường Georges Guynemer Saigon. Định tặng cho khách đến hớt tóc:

Một ve dầu thơm thật tốt

(extrait pour mouchoir)

gửi quí khách đến hớt thử một lần cho biết cách sắp đặt trang hoàng và cách cư xử của bổn viện

GIÁ TIỀN:

Hớt tóc. 0$30

Schampooing (Gội đầu) 0 30

Friction: Pompéia, Floramye, Chéramy, Coty, d'Orsay, Houbigant v.v.

Mỗi thứ dầu đều có giá riêng rất rẻ

Không đâu hơn nữa

Mau mau kẻo rồi tiếc

Vì công việc nhiều không thể coi ngó cho xiết nên muốn sang hết một cái tiệm bán đồ cũ nhằm nơi thị tứ. Tiền vốn ít mà huê lợi thì nhiều.

Ai muốn khoách trương nền thương mãi hãy mau đến thương lượng với M. Trần Anh Đông nơi tòa soạn D. N. N.

Ai ở xa không tiện đến nơi thì gởi thơ (nhớ bỏ theo con cò) ... hỏi âm láo tòa.

Muốn mang kiến cho thiệt đúng

Xin lại tiệm **MY-KHOUAN**

227 à 231, Rue des Marins (ngang xe điện) CHOLON. Tiệm mở đã lâu, chuyên bán đủ các thứ kiến Mỹ-Quốc lại có MÁY điện coi con mắt trước khi mua kiến.

LỜI RAO CẦN KIẾP

Kính cáccùng lục châu Qui-Khách đặng rõ :

Thứ dầu của bổn đường « Vạn-Ưng Thiên-Hòa Dầu » là một thứ dầu trị bá chứng mau mắn phi thường, sự công hiệu của nó chẳng cần nói ai ai cũng đều biết, Bởi ấy nên cả mấy xứ trong Đông-dương đều có chẳng biết bao nhiêu người dùng nó mà chẳng hề chịu dùng thứ khác cho đến người Cao-Mên cũng nghe danh, nên gần đây những đại-lý của bổn đường nơi xứ ấy bán dầu ấy càng ngày càng nhiều. Bởi cớ ấy, bổn-đường vì muốn cho mọi người đều rõ cách dùng. Mới in thêm phía sau cái toa gói ve dầu một bài giải nghĩa bằng chữ Cao-Mên, và in thêm phía sau mỗi ve có cái nhãn nhỏ cũng bằng chữ ấy.

Vậy xin chư-tôn chớ nghi ngờ về sự in thêm chữ Cao-mên nầy, vì là một sự cải-cách nhỏ mọn chớ chẳng chi lạ cả.

THIÊN-HOA-ĐƯỜNG
CHỦ-NHƠN CẦN THỨC
Đường Thủy-Bình — CHOLON

Một người đổi tánh thay hồn

(Tiếp theo trương nhứt)

mình mấy đứa, và vợ mình tên gì. Nghĩa là những cái mà trước kia Mã quên bẵn đi, thì bây giờ thình lình nhớ lại cả.

Mã liền đi tuốt về nhà, thì ra lúc ấy người nhà tưởng Mã đã chết từ lúc nào rồi, nên chi khi Mã về ai nấy cũng đều lấy làm kinh-dị.

Còn người bạn giúp cho Mã 10 vạn mã-khắc đó, lâu lắm không thấy tin tức của Mã, bèn cho người đi dò kiếm, thì mới hay rằng Mã đã trở về nhà vợ rồi.

Người ấy liền tìm đến đòi Mã món tiền ấy, thì Mã rất lấy làm lạ, không nhận mình thiếu nợ người đó, và cho người đó là đồi lắm mình. Người bạn ấy giận đưa giấy của Mã viết ra trước kia cho Mã coi, và nói rằng « Đây nầy, có phải anh là Uy-liêm không ? »

Mã nghe nói ai cũng chưng hửng hơn nữa, và nói rằng : Không, tôi có biết tên nầy đâu, tên tôi là Mã-cách-tư đây mà.

Người ấy nghi cho Mã là cố ý gạt nợ mình, bèn đứt đơn kiện. Mã Quan tòa thấy vậy không biết xử đoán làm sao, phải cho các nhà tâm-lý học xét coi thử Mã có thay hồn đổi tánh gì không ? Nếu Mã quả là người thay hồn đổi tánh, thì món nợ 10 vạn-đồng mã-khắc đó, Mã có phải trả hay không cũng còn chưa biết được.

Ý-KIẾN ĐỘC-GIẢ

Xin hỏi C. I. A.

Chúa nhựt 15-11-31, hội Shell cùng hội La thiêu tranh nhau đồ chót Coupe des Junio s. rốt cuộc bất phân thắng bại Đến rửa T. C. I. ô ngày 17 11 31, Laithiêu kêu nài hội Shell vì có chiến-tướng Thông trước kia đã cho Annhơn nay đá cho hội Shell, chiến tướng Thông nhận rằng mình đã đá cho Shell lâu rồi, chỉ đá cho Annhơn mỗ match trong tuần Septembre nầy mà tưởng là đá entraînement ; chớ chẳng có qualifier chi hết.

Vậy tôi xin có mấy lời hỏi T. C. Ấy điều luật nào của T. C. mà xử hội Shell thua ?

Chúng tôi cũng tự biết mình yếu hơn Laithiêu, nhưng vì tấm lòng sốt sắng và đồng lòng của chúng tôi, làm cho Laithiêu thất vọng.

Trước khi ngưng bút chúng tôi mừng giùm hội La thiêu đoạt đặng giải Junior và cầu chúc cho hội La thiêu đặng tấn phát trên đường thể-dục.

Thay mặt cả chiến tướng Shell
LE [illegible]

Câu chuyện

Vương - Quí - Tự

(Tiếp theo trương nhứt)

Bọn thanh niên nóng lòng ái-quốc, nổ nức đi đầu quân chỗ nầy thì tẩy chay Nhựt hóa, chỗ kia thì nhóm lập biểu-tình, vì thế mà có vụ lãnh sự Nhựt can thiệp vào, và có vụ quan địa phương ngăn đó bắt.

Nhưng muốn cứu nước phải từ chỗ gốc rễ mà làm ra, chớ không phải đi tranh dành những chuyện trước mắt. Nước ta bị khinh khi, nước ta không thể tự cứu lấy được, chỗ đó thật là chỗ bất bình không thể chịu được. Nhưng người ta có thể cướp đất của mình, mình há lại không thể dành lấy lại sao ? Thế mà ta không dành lấy lại được là chỉ vì tại ta có họa nội-chiến mà thôi.

Họa nội chiến mà không dứt, thì chẳng những Nhựt khinh khi ta, mà cả thế-giới cũng khinh khi ta nữa. Nếu nước ta mà đoàn kết nhau lại, thì dầu là yếu đuối đi nữa, cũng có thể góp sức lại mà chơi với Nhựt một chuyến chớ.

Hội nghị hòa bình mở ra ở Thượng Hải là cốt để nuôi lấy sự hòa bình trong nước, thế mà, từ hồi mở hội đến giờ, càng bàn bạc càng thấy sự chia rẽ nhau ra, tình đoàn kết trong nước mà vậy thì sự đối-ngoại còn có mong gì.

Tôi không biết chánh trị kinh tế là gì, vì là các món ấy tôi không có học tới, tôi chỉ biết rằng muốn chống trả kẻ cừu địch bên ngoài thì ta phải hết sức đoàn kết bên trong mà thôi. Vì thế mà cực chẳng đã tôi phải bỏ ăn để dục cho các nhà đương-đạo tỉnh ngộ lại. Đó chính là cái nguyên nhơn tôi bỏ ăn vậy.

Sớm mai nầy tôi có tiếp được điện văn của Tưởng chủ - tịch khuyên lơn và bày tỏ lòng đoàn kết rất tốt của ngài, thì tôi tưởng rằng Uông-tiên-sanh lẽ đâu tiếp được điện-văn của tôi mà không động lòng hay sao ? Lòng nhơn ái là lòng người nước ta, lẽ đâu các ngài lấy cái sợ có người vì việc mình làm mà chết làm vui hay sao ? Tôi rất mong rằng các nhà lãnh-tụ các đảng đều bỏ hết ý kiến riêng tây của mình mà cùng lo việc nước vậy.

Giá báo sửa lại :

Một năm. . .	15 $	00
Sáu tháng .	8	00
Ba tháng . .	4	00
Một tháng .	1	50
Mỗi số . . .	0	07

BÊN HUÊ-KỲ

Tù xử-tử có cách chuộc tội chết

Có một tội nhân nuốt cả một cái máy vào bụng để chuộc tội chết

Chánh-phủ Hoa-kỳ mới bày ra một cách để cho tội nhân bị xử tử chuộc lấy mạng mình.

Tội nhân nào muốn chuộc mạng thì phải tình nguyện đem mình làm vật liệu cho thầy thuốc thí nghiệm, cuộc thí nghiệm ấy rất nguy hiểm, rủi chết thì thôi, nếu sống sót thì được ân xá.

Mới rồi, y-viện Mỹ muốn khảo cứu gì đó, có đem một tội nhân bị xử tử đến, bảo anh ta nuốt vào bụng một cái máy như máy chụp hình, dài 3 tấc tây.

Tội-nhân bằng lòng, rán hết sức nuốt cái máy vào, thấy đau đớn nhứt-nhối khó chịu lắm.

Sau cuộc thí-nghiệm, mấy ông bác-sĩ mừng và nói nay mai các ông sẽ phát minh ra được nhiều điều lạ cho y-học.

Còn tội-nhân thì bị đau dạ dầy, thầy thuốc chữa trong ít lâu mới khỏi.

Đem thì thân cho khoa-học, tội-nhân được lấy công mà chuộc tội tử-tội. Thế là cuốc chết rồi mà lại được sống, cũng sung sướng chớ !

Về việc cứu dân thất nghiệp

Lời cám tạ

Chúng tôi có nhận lãnh tám trăm năm đồng (805$) của hội «Nam-kỳ thương nghệ đồng nghiệp tương-tế» giao cho chúng tôi, là số tiền còn dư lại và đêm hát giúp tại nhà hát tây bữa thứ bảy 14 Novembre 1931.

Sáng bữa thứ hai 16 tây, ông hội trưởng Trần -thái- Nguyên đem đóng 500$, chúng tôi dùng số tiền ấy mà phân phát trước hết cho những người thất nghiệp Annam, qua sáng bữa sau là thứ ba, các món tiền thâu xuất đã tính xong rồi, nên đem giao thêm cho chúng tôi 305$ là tất số.

Chúng tôi xin có lời cám tạ hội «Nam-kỳ thương-nghệ đồng-nghiệp tương-tế» và khen ngợi hội ấy lâu nay vẫn là một cái hội đủ-dắn, chăm lo việc nghĩa, nay tổ chức đêm hát ấy, đã được kết quả, lại các món tiền thâu xuất đàng rành, đăng lên các báo mau lẹ như vậy.

Saigon, le 18 Novembre 1931
Thay mặt cao hội coi về số tiền giúp người thất-nghiệp.
L. GUERINI

ĐÊM HÁT LÀM NGHĨA

GIÚP ĐỒNG-BÀO THẤT-NGHIỆP

Đêm thứ sáu 27 Novembre 1931, tại nhà hát Tây
Đúng tám giờ ruỡi hát

HỠI ĐỒNG BÀO !

Thảo người vậy mà thảo mình cũng vậy, cái sống của ai cũng như cái sống của mình. Chúng tôi nghĩ thế, nên không vì ấm no mà đành ngồi yên với cái cảnh thất-nghiệp của phần đông anh em đồng bào, nhưng một không thể giúp mười, chúng tôi phải trông mong ở cái từ tâm của cô bác anh em, xin mời cô bác anh em đến đêm 27 Novembre 1931 dời gót lại nhà hát tây để xem bạn hát Thạnh-Hưng Ban của Bầu-Bền diễn tuồng Huê-giải-Ngư thổ Nữ đổ huyết, Quan liêu phó hội Đồng Ngô và Bá-ấp-Khảo dạy đờn, để góp tiền giúp những đồng-bào bị thất nghiệp. Bữa ấy cô bác anh em sẽ thấy cái biệt tài về nghề hát bộ của cô đào Quyên mà nhiều người nhận rằng cô đóng vai Nữ đổ huyết thật xuất sắc.

Chúng tôi cũng biết cô bác anh em đã mấy phen làm nghĩa, mà hôm nay chúng tôi còn đến cầu cứu nữa. Là chúng tôi bao giờ cũng tin cái từ tâm của cô bác anh em—nghĩ không ai đành lại nỡ yên tâm ở trước cái khốn khổ của con người—đành ngồi mà ngó anh đồng bào đang đau đớn trong khi thất-nghiệp.

Đêm ấy cũng có ái-nữ của quan thầy thuốc Phạm v Thuần, mới có chín tuổi lại học đờn mới được chín tháng, cũng đem cái biết của mình về điện âm-nhạc tây mà giúp vui cho cô bác anh em để tỏ lòng chung đau đớn với đồng-bào.

Trước vậy mà sau cũng vậy, đối với anh em đồng bào bị thất nghiệp, cô bác anh em đã sẵng lòng trước thì hôm nay xin cũng trọn lòng sau; trước sau gì chúng tôi cũng mong nhờ cô bác anh em xin chiếu cố đến những đồng bào bị thất-nghiệp.

Thay mặt cho Nam kỳ
Thương Mãi kỹ nghệ xã Hội

Có bán giấy tại nhà hát tây mỗi ngày : sớm mai từ 9 tới 11 giờ rưỡi, chiều từ 16 tới 18 giờ và lại nhà buôn Nguyễn - văn-Trân Boulevard Bonnard.

GIÁ VÔ CỬA

Loges	2$00	Balcon de face	2.00
Baignoires	2.00	Balcon de Côte	1.50
Fauteuil d'orchestre	2.00	Fauteuil de parquet	1.20

Galerie 0$50

Trảng bông tang (couronnes)

CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn-hiệu chuyên làm trảng bông cườm đã lâu năm và đã xuất sắc được nhiều nên nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phân nữa.

Có giá riêng cho hội Lương-hữu. Giá từ 5$ 7-10-13 cho đến 100$

Bán sỉ và bán lẻ.

" La Tortue "
PHAN-THÚC-TRÁC
16, Sabourain, Saigon
Téléphone 9.95

SAIGON CÓ-MẶT ??
Tiệm May Minh Châu 43 CHARNER
May Rẻ Mà Được Vừa Lòng
Quý Ngài May 30$00 Trở Lên Thì Được Thưởng Thêm 4 Bộ Kaki Trắng Giá 6.00
Cái Có Thợ Dai Tài Khéo Cần Dầu
Bất Chậm Bằng Đông Bằng Đã
Lâu Ranh Tiếng
TAILLEUR GRAVEUR
43 CHARNER
SAIGON

MỸ-LỢI

46, ĐƯỜNG VANNIER
(CHỢ-CŨ) SAIGON

LÃNH NỘI-HÓA TỐT NHỨT HẠNG — QUẦN ÁO TRẺ EM BẰNG HÀNG VÀ LAINE — NÓN TRẺ EM ĐỦ THỨ ĐỦ KIỂU — GIÀY GUỐC QUÍ ÔNG, QUÍ BÀ VÀ TRẺ EM — KHĂN FOULARD VÀ BRODÉ — THỨ LỤA BẠC — LÃNH TÀU VÀ LÃNH BẮC THẢO — VẢI BÔNG — ĐỒ TẠP HÓA

Bông bằng vải nhiều kiểu mới coi rất lịch-sự

Kính cùng quí độc-giả mua báo tháng ở Saigon, Cholon, Giadinh

Bổn báo xin quí độc giả mua báo tháng La Tribune Indochinoise và Đuốc-Nhà-Nam nhớ giùm về sự trả tiền báo mỗi tháng thì bổn báo có phái người đến tại nhà rinh biên-lai mà thâu tiền.

Vậy bổn báo xin quí vị-độc giả trước khi trả tiền buộc người thâu bạc phải đưa biên lai, nếu như không có biên-lai thì quí độc giả đừng trả tiền cho người thâu ấy.

NHUỘM

Đủ các hàng màu vào áo cũ được như mới.
Tẩy (*dégraisser*) những vít dơ như giầu mực mỡ v.v.. dính ở áo laine, áo nỉ. Làm mau và giá rẻ.
VẠN-LỢI
5 Paul Blanchy 5
SAIGON

Tôi học nói tiếng tây một mình

Mới in rồi — Sách nầy riêng cho những người lỡ hội biết rành chữ quốc ngữ là học đặng. Mỗi chữ mỗi âm vận và dịch nghĩa rất rành. Có chữ một, có câu nói. Giá 1$00 gởi lãnh hoá giao ngân 1$30.

Tín Đức Thư Xã
37 rue Sabourain, Saigon

Khỏi nói thì chắc chư-vị cũng đã thấy tờ báo nầy nhiều bài nhiều tin, đọc vừa vui vừa ích. Vậy chư-vị nên cổ động cho thêm nhiều người mua mà đọc

Ai muốn ăn cơm tháng

Tiệm cơm Annam Thiện Vĩ-Tiên ở đường Amiral Courbet số nhà 42 mới dời chỗ

Từ nay ăn, chỗ nghỉ cho đến giá tiền, đều chính đốn lại được tốt hết lắm, có thể làm vừa lòng quí thầy dùng cơm tháng hơn các tiệm khác.

Ai có lòng chiếu cố, xin mời đến thương nghị.

Tiểu-thuyết của : « ĐUỐC-NHÀ-NAM » N. 13

PHIÊU LƯU TIỂU-THUYẾT

NỮ-NHI-QUỐC

L. B. dịch ở Thượng-Hải

ĐOẠN THỨ BA

YẾT BẢNG TRỊ-HÀ

(Tiếp theo)

— Sông hay đóng cát, nhưng rồi theo thế nước chảy thuận thì đóng sao được ? Vì dụ như mỗi lần phải cho thật thẳng hàng. Tôi thấy con sông có nhiều chỗ quanh khúc, vậy đường sông đã không thẳng, thì bùn đến chỗ quanh, tất phải đọng lại, chảy làm sao được ? Mà lại đến chỗ đáo bùn không những [illegible] phải thẳng, lại phải từ rộng mà rút lại cho hẹp, từ cao mà làm xuống thấp thì bùn mới có chỗ chảy, như bùn đông ở phía tây mà muốn cho chảy về phía đông, thì phía tây ví dụ rộng 20 trượng thì phải cho nó từ tây sang đông lần lần thâu hẹp cho đến vài trượng, làm cho bùn ở chỗ rộng theo chỗ hẹp mà chảy đi ; lại thêm ở phía tây cao mà phía đông thấp thì tự nhiên thế nước phải chảy mạnh, đến chỗ cửa biển thì nước chảy như gió, bùn lấy đâu mà còn lại ? Vậy thế xem chỗ bùn kia, sông đã quanh khúc, lại bị rồi rộng lắm ra, sự-ơ-đã điều-đã từ trước—vì họ cho là cùng rộng tất cùng tốt — có biết đâu nước ở chỗ hẹp mà vào chỗ rộng thành ra nó tràn ra mà yếu sức đi, bùn đất đóng lại. Hèn chi càng lâu càng đầy nước mất đường hay. [illegible]

Quốc-cựu gật đầu lia lịa và nói : « Qui nhơn nghe luận rõ ràng hơn là đọc những quyển sách như là Hà cừ-thơ. Câu-hức chí đều là nói về việc đào sông trị lụt cả, nhưng ngày khởi công thì đến bao giờ, xin quí nhơn cho biết, để tôi về tâu vua cho tiện truyền các quan cai quản sắm sửa ? »

— Bây giờ hãy lo rèn đúc khí-cụ, vậy mai xin quốc-cựu phải cho nhiều thợ, khi nào đúc xong, sẽ chọn ngày khởi công.

Quốc-cựu gật đầu, dặn bọn tùy tùng :

« Mau bảo bọn thợ, mai phải đợi đây, và phải cho nhiều đầy tớ đến cho tiện sai khiến. »

Nói rồi từ-biệt.

Đường - Ngao về kiểu khí-cụ, bộ Đa-cửu-Công theo kiểu mà hia sắt ra cho thợ làm.

Hôm sau, rất nhiều thợ đến sửng lấy kiểu ra chỉ bảo kỹ lưỡng. Tức thì bọn thợ đốt lò rèn ngay. Thợ tay mặc nam-trang mà liệu là đàn bà, họ mau hiểu, chớ không như những bọn ngu-xuẩn. Nói đến rất hẹp mà chúng nó công cư lý ra. Bọn nầy nói bắt là hiểu ý ngay, nên không quá hai ba ngày là làm xong cả các đồ thì dụng. Bây giờ Đường-Ngao mới chọn ngày khai công.

Hôm đó, quốc-cựu cũng đến bờ sông.

Đường-Ngao bắt dân-phu đi tất đồ chận khúc sông lại, rút nước bên nọ sang bên kia cho cạn rồi đào đầy cho sâu. Cứ vậy lần lượt đoạn nầy đến đoạn kia. Đến thì cao, bèo được đắt đem lên, khỏi công khó nhọc. Nhưng nhơn-dân đồng nam bị khổ, nên sự bắt đi lính lâu, giờ được bắt tay vào làm, thì cả nước họ đều ra sức, chưa tới mười ngày mà đã xong. Lại những chỗ nguồn sông hay chỗ nước chảy đi đều thông cả.

Đường-Ngao dùng sắn sóc, ra dáng chăm chỉ lắm. Dân thấy hằng ngày sớm về trưa, ngày đêm khó nhọc, nên đều cảm phục, có mấy cụ già đứng lên quyên tiền rồi họa hình của Đường-Ngao ấp một cái sanh từ, treo một tấm bảng đề bốn chữ đại tự : *Trạch cộng thủy trường*. (Nghĩa là công đức lâu dài như nước).

Việc nầy đồn vào trong cung, đã có một vị thái tử, thuật lại cho Lâm chi Đường nghe.

Số là bữa Lâm thành thân, khi lên giường ngủ nằm thì Lâm bỗng nhớ lại ngày còn ở nước Răng đen ơn vợ mình (*Đường-Ngao*) đã có giễu rằng có ngày bị vua ở Nữ-nhi quốc giữ lại. Hôm nay quả-nhiên như thế, rồi lại nhớ lời Đa-cửu-Công cũng đã từng nói :

« Nếu ở Nữ-nhi-quốc họ giữ thì anh làm sao ?

— Nếu họ giữ tất thì tôi cứ làm bộ như ngu, chẳng biết cái gì cả. Rồi đó nói vậy là vô tâm mà nói, ai dè ở trong cũng có cơ-mưu. Vậy vua đã muốn thành thân với ta, chỉ bằng ta cứ làm bộ như hình đứng tượng gỗ, cái gì cũng chẳng biết, rồi cứ như thế mãi xem vua làm ra làm sao. Lâm đã có chủ-kiến như vậy, nên tâm thần điềm niềm, chỉ nghĩ đến nhà, nhớ vợ nhớ con, trong lòng đau như dao cắt, nước mắt tuôn rơi. Lại nghĩ nguồn cơn từ khi đến đây, quốc-vương bắt buộc đủ thứ : nào bó chân, nào xỏ tai, nào là trao ngược, chiếc thân bị đầy vò, thiếu chút nữa thì chết. Vua đã độc ác như thế, bây giờ lại còn muốn ép ta thành thân, ta trốn đi chỗ được, nhưng ta nhứt định không thành thân với nó coi nó làm gì ta cho biết.

Bây giờ trong bụng Lâm thì suy-mưu tính kế như thế, mà dưới sông đã nhiều một vua, tay toàn trẻ người đẹp, mà đầy những sắc-chi ở trong cái dung mạo ấy ra. Đều chưa thấy vua giữ người trong cái đóng-điệu mềm mỏng, có cái vẻ sắc hơn đào, cũng trống cũng sợ. Lâm chỉ lo con nầy mình chết trong tay nó. [illegible] ruột-gan của Lâm lạnh lùng như nước đá, mà bấn như dì nung, vua không làm gì được cả.

Còn nữa

Giá báo sửa lại :

Một năm. . .	15 $	00
Sáu tháng .	8	00
Ba tháng . .	4	00
Một tháng .	1	50
Mỗi số . . .	0	07

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-THI-MAU, A 7 RUE DE-REIMS

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-[illegible]